

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

W. Anderson St. Pauls 34 25

ILLUSTRERAD TIDNING

FÖR KVINNAN OCH HEMMET

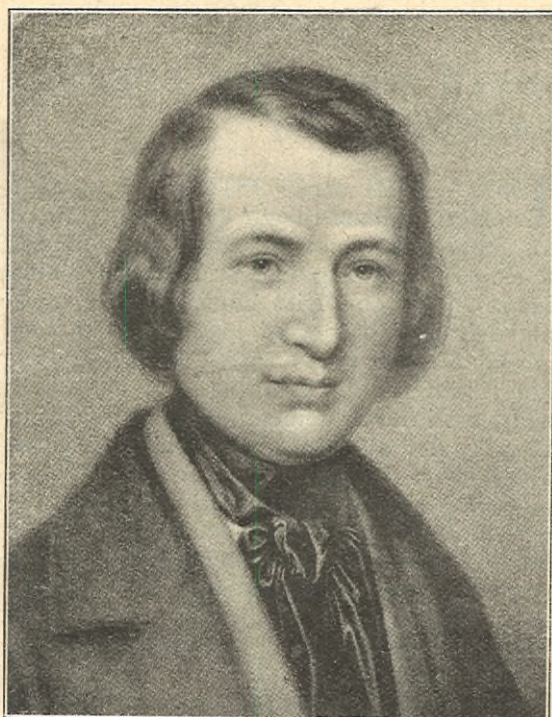
N:r 99—100 (674—75).

ONSDAGEN DEN 13 DECEMBER 1899.

12:TE ÅRG.

PRENUMERATIONSPRIS PR ÅR: IDUN KR. 5:— IDUNS MODETIDN. MED PLAN- SCHER OCH HANDARB. ... > 5:— IDUNS MODETID. UTAN PL. > 3:—	UTGIFNINGSDAGAR: HVARJE ONSDAG OCH LÖRDAG. LÖSNUMMERPRIS: 8 ÖRE.	REDAKTÖR OCH UTGIFVARE: FRITHIOF HELLBERG TRÄFFAS SÄKRAST KL. 2—3. REDAKTIONSSSEKR.: JOHAN NORDLING.	BYRÅ OCH EXPEDITION: KLARA S. KYRKO GATA 16, 1 TR. ÖPPEN KL. 10—5. ALLM. TEL. 61 47. RIKS 16 46	KOMMISSIONÄRER ANTAGAS ÖFVER HELA LANDET PÅ ALLE- DELES SÄRSKILDT FÖRMÄNL. VILLKOR. STOCKHOLM, IDUNS KUNGL. HOFBOKTRYCKERI.
--	--	--	---	--

HEINE OCH KVINNORNA. NÅGRA ERINRINGAR MED ANLEDNING AF SEKELDAGEN AF SKALDENS FÖDELSE.

HEINRICH HEINE.

EFTER EN TECKNING AF FRIEDRICH PECHT 1840.

DEN 13 DECEMBER 1799, alltså i dag för jämnt ett sekel sedan, föddes i Düsseldorf skalden Heinrich Heine, hvars lyra med sin ömsom smältande sköna, ömsom ironiska, bizarra, ja, rent af skärande klang förvisso var en af de sällsammast tonande i det nu döende århundradet.

Han började sin bana på sin farbroders, Salomon Heines, bankkontor i Hamburg, men af lätt förstådda skäl blef det ej mycket bevänt med hans merkantila arbete. I stället för att syssla med affärsbrevens stela prosa eller rada upp siffror i hufvudbokens kolumner, skref han vers, och då onkeln en gång skulle granska hans kontokuranter, lågo mellan bladen några tätskrifna pappersremсор, som just ej hälsosamt inverkade på Salomon Heines goda lynne. Vid sådana tillfällen var det alltid Betty Heine, Salomons maka, hvilken trädde emellan som det försonande elementet. Så ofta Salomon och den unge Heine blefvo oense, och det hände ej sällan, förstod hon

med sin mildhet och fina, kvinnliga instinkt att släta de rynkade pannorna och vända vreden i godo.

Heine var den tiden en lefnadslustig ung man, ehuru han i brefven till sina vänner påstod, att han i Hamburg förde ett mycket tillbakadraget lif. Måhända gjorde han det också i början af sin Hamburgvistelse, men det blef snart annorlunda, då han kommit underfund med, att den »store Heines brorson» var välkommen öfverallt och att Hamburgs unga skönheter tittade efter honom, hvar han gick fram.

Hans vistelse i Hamburg blef af stor betydelse för hans framtida lifsutveckling, ty det var där Heine första gången erfor kärlekens känsla — den kärlek, hvilken sedan skulle så djupt ingripa i hans lif och diktning — och likaså där han första gången trädde inför offentligheten med sin lyras rika ackord.

Det är ett faktum, att Heines första kärlek gällde hans kusin Amalia, den tredje i ordningen af Salomon Heines döttrar.

Han hade lärt känna henne sommaren 1814, då Salomon jämte sina döttrar och sin son Herrmann besökte sin broder i Düsseldorf

När den unge Heine sedermera kom till Hamburg, slog hans kärlek till den vackra kusinen ut i full låga. Men redan om hösten 1816 synes förhållandet tagit en för honom ogynnsam vändning, hvilket bekräftas af ett af hans bref från den tiden, hvari han utbrister: »Hon älskar mig ej!» I samma bref förekommer också denna passus: »Det kränker mig i själen att veta, att hon så hänfullt gör narr af mig och mina vackra sånger, hvilka jag diktat utslutande med tanke på henne.»

Amalia Heine var då 16 år gammal och Heinrich Heine 17 eller 18 år. Som volontär i sin farbrors bankiraffär, uppfyllde han där ganska illa sina åligganden, men det hindrade ej den vackra Amalia att bemöta honom med mycken vänskap. Sitt hjär-

AMALIA HEINE.

RAHEL VARNHAGEN. V. ENSE.

ta hade hon emellertid gifvit en annan, en godsägare J. Friedländer i Königsberg, med hvilken hon också till Heines stora smärta gifte sig.

Den som därefter inspirerade honom till vackra och gripande vers var den intagande och själfulla Rahel Varnhagen von Ense, gift med skriftställaren och diplomaten

August Varnhagen von Ense, hvilkens hem i Berlin var samlingsplatsen för allt, hvad hufvudstaden då hade konstnärligt och snillrikt, och där Heine år 1821 äfven började umgås.

Men ännu varmare prisade han med sin lyras toner den vackra Friederike Robert i Berlin, med hvilken han flitigt brevväxlade, då han efter sina vandringsår i Italien 1829 slog sig ned i Potsdam för att där i ro nedskrifva sina resebilder. »Skrif snart till mig,» bad han henne en gång, då det ensliga Potsdam gjort honom nedstämd och dyster, »och muntra upp en stackars människa, som är på väg att duka under af ledsnad.» Och en annan gång: »Här råder ett afskyvärdt väder. Vårens blommor vilja så gärna slå ut, men från molnen blåser en kall förståndsvind rakt in i de halföppna kalkarne och tvingar dem att rädda sluta sig på nytt. 'C'est tout comme chez nous!'» hviskar mitt hjärta, som håller af er och alla andra människor, trots den infama väderleken.»

Många gånger fögo väl hans tankar till det vackra och lifliga Berlin, där det alla dagar inträffade någonting nytt — »för öfrigt älskar jag er. Här lefver jag som Robinson på sin ö... min skoborstare är min Fredag och huspigorna mina lamadjur... Jag mår i alla afseenden mycket dåligt. Är jag sjuk? dum? kär? Hvem kan skilja på det? Lef väl och hälsa världen från mig!»

Endast när han fullständigt öfvermannades af sin längtan, för han till Berlin för att söka tröst hos fru Rahel eller i kretsen af vänner glömma sina lidanden.

I Paris, hvarest Heine, som bekant, till-

FRIEDRIKE ROBERT.

GEORGE SAND.

MATHILDE HEINE.

bragte den senare delen af sitt lif, umgicks han mycket med skriftställarinnan George Sand (madame Dudevant), hvilken han i sin beundran för hennes snille karaktäriserade som »den största prosadiktare fransmännen äga.»

Det var äfven i Paris Heine på sin väg mötte den bildsköna lilla grisetten Mathilde

Mirat, med hvilken han flere år lefde tillsammans i ett s. k. fritt äktenskap för att därefter genom vigsel göra henne till sin lagliga hustru.

Hon var honom en trofast och kärleksfullt hängifven maka, som ömt vårdade honom under hans långvariga och svåra sjukdom. Mathilde hade naturligtvis många beundrare, vacker och älskvärd som hon var. Men den tyske poetens varma och beständiga dyrkan gjorde ett sådant intryck på henne, att hon gaf sig fången åt honom och samtyckte att dela hans lif. Sin anställning i en modeaffär lämnade hon då, och affärens innehafvarinna erhöill af Heine 3,000 francs i skadeersättning. Vid denna tidpunkt skref Mathilde till Heine:

»Henri, jag har offrat dig allt, som en ärbär kvinna endast kan ge den man, hon älskar, och som han aldrig kan gifva henne tillbaka. Om du tror mig vara okunnig om, att du köpt mig, misstar du dig. I fall jag samtyckt att bli din älskarinna, är det därför, att bland alla män, som förklarar mig sin kärlek, är du den, som jag tycker bäst om, och vidare därför, att det påstås, att tyskarne skola vara trofastare än fransmännen. Men du må ha köpt mig eller ej, så anser jag dock icke, att jag sålt mig! Jag skall aldrig lämna dig för någon annan... du må älska mig eller ej, göra mig till din hustru eller ej, vara grym mot mig eller ej — aldrig skall jag öfvergifva dig. Hör du det — aldrig! aldrig! aldrig!»

Och som ofvan omtalats, infriade hon på det vackraste sätt detta sitt löfte.

Den sista af de många sköna och snillrika kvinnor, som omgäfvade Heine, där han låg fångslad på sitt sjukläger, var Camilla Selden, i Heines biografier kallad »La Mouche».

En vacker oktobermorgon 1855 anlände en ung dam till Heines bostad och begärde att få träffa skalden. Hon kom för att från en af hans beundrare i Wien öfverlämna några af denne till Heines dikter komponerade melodier. Hon var vacker, välväxt och af medelstorlek. Ljusbrunt hår föll i lockar kring hennes själfulla, fina anletsdrag, hvare ett par skälmskt, men på samma gång mildt blickande blåa ögon strålade med ett varmt skimmer,

medan en käck liten trubbnäsa förlänade ansiktet en pikant anstrykning. Den bild af Camilla Selden, vi här återgifva, stammar gifvetvis från ett långt senare skede af hennes lif, då hvarje spår af hennes färgning var utplånadt. Hon konverserade med Heine på det älskvärdaste sätt och förstod att öfverösa honom med ett helt blomster-

CAMILLA SELDEN, »LA MOUCHE».

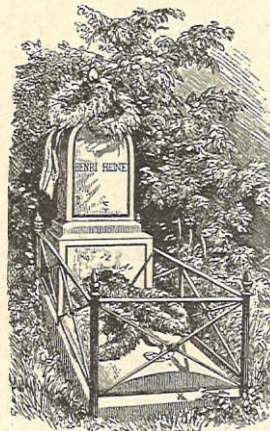
regn af komplimanger. Det var ju sålunda ej att undra på, att hon genast behagade skalden, som nu på sitt sjukläger, ansikte mot ansikte med döden, knöt ett vänskapsband med sin vackra gäst. Då hon tog farväl, förärade Heine henne en bok och bad på det enträgnaste, att hon snart skulle komma igen. Hon ansåg emellertid denna inbjudan som en vanlig höflighetsyttring utan all betydelse, och först då Heine skriftligen och i en mycket smickrande form upprepat sin önskan, förnyade hon besöket.

Från denna stund styrde La Mouche dagligen sina steg till diktarens hem, och hennes besök därstädes upphörde först fem månader senare en dyster februarimorgon, då stoftet af Heinrich Heine fördes till det sista hvilorummet. Själ afled hon i Rouen 1896, vid 62 års ålder, som lärarinna i tyska språket och litteraturen.

Helt nyligen bar telegrafens bud kring världen, att den store skaldens syster och en af de pietetsfullaste hägnarinnorna af hans minne, Charlotte Embden, afidit i Hamburg. Hennes porträtt återfinnes i Idun n:r 82 för i år. Med Charlotte Embden torde den sista af de många ömma och fina kvinnor, som stått skalden nära under hans lif, gått ur tiden.

Nu sofva de alla i jorden och själf slumrar diktaren sedan nära ett halft sekel i Père-Lachaises mull, slumrar där i smärtfri hvila efter ett lif, som bragte hans titaniska ande grymma marter, åt hvilka han gifvit uttryck i flere af sina mest gripande och klangfagra strofer.

(Efter G. Karpel's nyligen utkomna monografi öfver Heinrich Heine.)

HEINES GRAF
PÅ PÈRE LACHAISE.

JULSTÖK.

NU SYNES OCH HÖRS, att mot julen det lder. Hvad brådska och stök efter gammal sed! Ja, surret i bikupan högsommartider är tystnad och ro, om det jämförs därmed. Vid husliga härden man fejar och rustar och skurar och tvättar och stryker och syr; man kokar och steker och bakar och pustar samt svettas otroligt vid tusen bestyr.

Och julen som vanligt stöf ut sina häfvor: man drager och kör och man knogar och bär; och iltågen komma med varor och gåfvor samt kärkomna gäster från fjärran och när. Och körsvenner hojta och spårvagnar ringa och lifsfara råder på gator och torg, där stora och små som i kapplöpfung springa med knyten, paketer och kasse och korg.

Effektfullt belysta butikfönstren pråla — hur smakfullt man ordnat dess granna lull-lull! Hvad mångfald artiklar: från smycken som stråla till tröjor och strumpor och fat och kastrull. Hvad härliga saker i leksaksbutikerna: soldater och vagnar och hästar och fär samt dockor, som stirra förnämt på publiken, där tåhöjd med platträckta näsor den står.

Ståndsrepresentanter på torget sig samla, där ståndsskillnad noga och strängt stakas ut, och, trogna mot ståndstraditionerna gamla, man tål därvidlag icke ringaste prut. Hvar ståndsperson bör det förståndet ju äga att göra för ståndet en präktig reklam och ståndsmässigt nog emot folk gå tillväga, som utanför ståndet beskåda dess kram.

Med blommor och »stakar» af mångfärgadt papper man starkt söker reta till skönhetsbegär; mot gipsfolk och få må du visa dig tapper och äfven mot »sprattlande gubbarnes» här. Se nissar och nassar och grisar i massa dig bjudas af gummor med bakslut geni! Ja, allting är anlagdt att fresta din kassa — o, måtte den blott stå dig nådeligt bi!

I brådskan och vimlet och julmarknadsståten man glömmar allt in- liksom utrikes bråk: ger all politik för en vecka på båten, ty hvem har nu tid med dess eviga tråk? I krigets trumpeter energiskt man tutar, men marknadstrumpeterna ljuda mer gällt. Sak samma precis åt hvad äsikt man lutar: nu lutar man fisk, det är mera reellt.

Om öfver- och underklass upphör man strida, ty alla slags »klasser» ha jullof nu fått. Och samhällsproblemen sin lösning få bida: på julklapps- och grötrim man grubblar ju blott. »Det jäser af oro i sambällekroppen», så säger man ständigt, och väl är det sant — men fritt må det jäsa från tån upp till »knoppen», ty nu jäser juldegen riktigt galant.

Vid doften af granar och julgröt och stekar samt bakverk och skinka och allt annat godt, vid glada trumpetstötter, jubel och lekar snart julen gör intåg i koja och slott: den gästen kan rymmas, fast stugan är liten — den gästen kan fylla det stoltaste slott. Välkommen, o, jul, du den sista i sviten af alla de hundra oss seklet bestått!

L—A.

»HVAR STÅR DET SVENSKA BARNET?»

INGA BARN UPPFOSTRAS så strängt efter hygienens lagar och förblifva barn så länge som just de engelska. Jämför t. ex. en sextonårig engelsk flicka med sina korta kjolar och fritt hängande hår, redo att deltaga i brödernas lekar, med en lika gammal, konfirmerad liten Stockholmsfröken i sin långa klädning, och ni finner snart att intet är gemensamt för dessa båda mer än det siffertal, som utmärker deras ålder. Utan att vilja jämföra svenska barn med vare sig de franska eller de tyska, öfver hvilka uppföstran en svensk moder kanske känner sig lika chockerad som den engelska, anser jag dock följande lilla uppsats af Mrs Alic Tweedie vara af intresse. Under rubriken »Utländska barn» skrifver Mrs T.

»Hur är det möjligt för ens hälften af utländska barn att någonsin växa upp till män och kvinnor? Det slår hvarje britisk moder med förfäran att se hvad de äta och dricka samt hur de klädas. Titta blott på dessa förtjusande små franska barn i sina hvita låghalsade klädningar och korta armar på en sådan här kall dag. Det faller ingen in att de skulle behöfva en kappa, fastän monsieur le père, som leder dem vid handen, själf har funnit för godt att påtaga en varm öfverrock. De äro blott fem och sex år gamla, de små älsklingarna, men de ha dock sina armband och ringar samt koralband om halsen. Hvad mera kunna de begära såsom vuxna kvinnor? Samma prydnader, fast af kostligare metall. Hvilka fina små silkesstrumpor i de snöhvita skorna, hvilka förtjusande hattar af spetsar och tyll, och last but not least, sådana små miniatyrparasoller, kantade med spetsar.

Se där spatserar det lilla paret, påklädt som ett par utställningsdockor, bjäfs och garneringar utan all ände. Deras kostymer måste ha kostat flere hundra francs. Alla dessa broderier representera pengar, och dock äro deras små ben och armar bara i

den kalla nordanvinden, och på detta sätt äro de klädda för att gräfvä och bygga i sanden, om detta nu skulle falla dem in.

De se helt gulbleka ut, dessa små damer. »Det är väl solbränna,» frågar ni. Nej, de äta de läckraste franska såser, de dricka sitt vin ordinaire, ofta ännu starkare sorter, och följden är dessa bleka kinder. Alltifrån barndomen äta och dricka de precis det samma som vuxna.

Kan man då undra på att den skära rod-naden, vi älska att se på barnsliga kinder, förnekas dem, är det ej ett underverk att de lefva alls! Tänk på alla de bonbons, den mängd tårter med grädde och sylt, all chokolad, som dessa små barn förtära hvar dag och hela dagen i ända. Vi kunna blott betrakta dem i stum häpnad och förvånas öfver, att äfven medels träning allt ifrån vaggan, de äro i stånd att smälta sådana saker och förkofras under dylika villkor.

Låt oss nu betrakta våra tyska vänner. Deras föda är ej så läcker och fin eller så starkt kryddad, men den är i stället så mycket fetare. Hvem känner ej till den tyska soppan, på hvilken en hel matsked flott simmar. Och likväl äter det tyska barnet upp sin portion, smackar med läpparna och börjar på med nästa rätt.

Den tyska ungdomen äter och dricker äfven hvad som helst, och redan vid fem års ålder följer barnet med föräldrarna, då dessa såsom äkta tyskar företaga en liten lustfart på eftermiddagen. Då föräldrarna sitta ned för att hvila och dricka sitt öl, får femåringen såsom något helt naturligt äfven sitt glas och låter sig märkvärdigt nog väl smaka. Vi ha sett ett två års barn dricka ett halft glas Lagerbier på en restaurang, utan att detta experiment på något sätt tycktes bekomma det illa.

Låt oss kasta en blick på någon tysk rekreations-ort. Då musiken mellan half tolf och half ett spelar vid de olika hotellen, finner man öfver allt en stor samling tjocka, öldrickande herrar, som lyssna till dess toner. Mamma och barnen göra det samma och kl. half ett, då musiken tystnar, stiga de upp, betala och bege sig till sitt eget hotell för att njuta af den två timmars långa table-d'hoten, som dagligen serveras kl. 1. Deras aptit har ej det minsta förstörts af ölet, tvärtom! Men hvad är följden af allt detta drickande? Blifva de druckna? Nej för all del. Herr pappas rygg är blott lika bred som ett biljardbord, och det är åratals se'n han såg sina egna knän, under det att Frau Mamma — ja, Frau Mamma har glömt, att hon en gång hade en midja!

Klockan är nio, sade ni; mycket troligt, men ni inbillar er väl aldrig att utländska barn äro i säng vid den tiden. Nej då, de hålla endast på att kläda utaf sig. I England lägga sig tio- och tolfåringar omkring kl. 7. Utrikes gå fyr- och sexåringar ej till sängs förrän kl. 9. Och hvad som är ännu värre, då engelska barn ha fått sin mjölk, med kanske en droppe té uti, sitt ägg eller sin fisk och litet soppa, har däremot det utländska barnet suttit till bords med föräldrarna och ätit och druckit af allt som framsatts.

Utländska föräldrar äro de mest hängifna fäder och mödrar, de brista ej i det fallet. Detta ohälsosamma uppfostringsätt härrör ej från vårdslöshet, utan blott från den öfvertygelsen att hvad som är bra för stora, är bra äfven för de små. Nåväl, fråga vi, hvilket system är det rätta; då uppfostran är så olika, måste den ena eller andra metoden vara oriktig.

Engelska män och kvinnor äro friska och starka, ha klar hy och lida mindre af öfverflödigt fetma än andra nationer, därför synes mig, som om det engelska uppfostringsättet med dagliga bad, enkel föda och tidiga sängtimmar vore det rätta för att alstra kraftfulla män och kvinnor.

En annan stor skillnad mellan nationerna är ventilationsfrågan. Huru få utländingar sofva vid öppet fönster, och när ha de någonsin fönstret öppet i en järnvägskupé.

Om vi tänka på de nordiska länderna, såsom Sverige, Norge och Ryssland, så veta vi, att vid kylans inträde i oktober eller november insätts dubbla fönster, hvarje springa tilltäppes väl och de öppnas ej förrän vid vinterns slut. Därtill hafva de ej öppna eldstäder i rummen, så att den dåliga luften kan dragas ut genom skorstenen, utan hela huset uppvärms medels kaminer eller ugnar, hvilka uttorka luften, utan att ge någon ventilation.

Vatten, frisk luft, enkel föda och kroppsrörelse är hvarje engelsmans lifsbehof. Under de senaste åren ha utländska nationer börjat inse nödvändigheten af det senare, och fotboll, tennis, golf och äfven cricket spelas af många på utrikes ort. Badrum, förut okända, äro nu en lyxartikel, och under den närmaste framtiden komma de kanske att äfven på andra sidan kanalen anses lika nödvändiga, som de nu äro i de flesta engelska boningshus. Huruvida barnen någonsin skola sändas till sängs tidigare och uppfostras enklare, återstår att se.»

Mrs Tweedie's erfarenhet inskränker sig synbarligen till tyska och franska barn, eljes skulle ännu värre saker kunna sägas om amerikanerna, där begreppet »barn» snart sagdt icke alls existerar, utan blott små män och kvinnor, hvilka visserligen blomstra mycket skönt i den första ungdomen, men i förtid åldras under vissna till följd af den olämpliga dieten, de iskylda dryckerna och ett i allo forceradt lefnadsätt.

Och hvar står det svenska barnet?

Man kan ej säga midt emellan dessa kontraster och smickra sig med att härvid lag ha funnit le juste milieu. Nej, tyvärr liknar det svenska uppfostringsättet, isynnerhet hvad maten beträffar, allt för mycket det kontinentala. Otaliga gånger har jag sett den svenske fadern (ofta till moderns förtviflan) fylla sin halfvuxne gosses vinglas och åter, på andra håll, modern själf i öm omsorg räcka barnen vin för att, som det heter, stärka dem, och dock borde de båda veta, att vin visserligen är stimulerande, men ej närande, och god närande föda är hvad barnakroppen behöfver, ej stimulantia med alla dess skadliga följder.

»Men våra svenska barn äro väl så rosenkindade och friska som man kan önska sig,» utropar ni. Visserligen, men jag vågar påstå, att det ej är till följd af uppfostringsmetoden, utan oaktadt den samma, som våra barn ofta frodas och uppväxa under ogynnsamma förhållanden. Själva ungdomen äger inom sig så mycket lif, spänstighet och kraft, att den i hufvudsak är sig lik i alla länder, men vänta till medelåldern uppnåtts eller passerats, det är då som frukterna af ett föregående lefnadsätt visa sig.

Huru många män mellan femtio och sextio år finner man i Sverige redo, att liksom hundratals engelsmän af samma ålder, täfla med sina vuxna söner i rodd, bollspel och

andra hälsosamma idrotter? De vore för närvarande, tror jag, lätt räknade.

Kanske skola nittonhundra-talets räkne-mästare finna arbetet än tyngre!

SVENSKA I ENGLAND.

JULROSOR. SKISS FÖR IDUN AF HEDVIG INDEBETOU.

HVAD INGRID VAR GLAD, att hon hela jul-aftonen skulle få vara ledig från kontoret! Hon kunde då redan kvällen förut med sista tåget resa ut till tant Märta, dit hon var bjuden öfver juldagarna.

Ehuru det icke var första julen i sitt lif, som Ingrid var borta från hemmet, kostade det dock i början på henne en smula att äfven vara det i år, men den långa dyra resan var ju ej att tänka på, hälst som hon blott hade ledigt öfver sjolfva huldagarna. Och Ingrid var en hurtig, praktisk natur, som hälst tog lifvet sådant det var, och inte lade någonting på sinnet mer än nödvändigt var.

Under närvarande förhållanden var det ju i alla fall en god utsikt att få resa till landet, isynnerhet som det var snö och slädföre, hvilket det icke varit under jul på ett par år förut. I öfrigt kunde det väl hända, att vistelsen hos tant Märta inte just skulle bli något särskildt nöje; ty hon var ju omkring sjuttio år och Ingrid själf nitton — och då skulle de båda väl icke kunna ha så mycket gemensamt.

Emellertid var Ingrid glad, när hon vid sjutiden gick ned till stationen; ty tants lilla hem var ju ändock något nytt att få se, om hon än icke kunde värja sig för den föreställningen att tant Märta själf vore en liten gumma med skarpa ögon och stränga, gammaldags vanor och fordringar. — Det var trängi i kupén, så att Ingrid var mycket nöjd att efter en knapp timmes järnvägsresa få stiga ur, ta sin lilla kappsäck i handen och promenera den korta vägen fram till tant Märtas bostad.

Hon var väntad och blef väl emottagen, och ehuru hon i början tyckte att tant Märtas utseende motsvarade den tanke hon gjort sig därom, kände Ingrid sig snart upplifvad och värmd både af hennes hjärtliga välkomsthälsningar och hennes t. Den unga flickan iakttog i början en viss försiktighet i sitt sätt, men då tant Märta genom sina frågor efter hennes hem och anhöriga visade ett verkligt intresse för dem, försvann smänigom Ingrids skygghet. Den första aftonens bekantskap hann dock ej bli så grundlig, ty som tant Märta hade tidig sängtid och Ingrid själf var trött efter föregående dagars ökade göromål, skildes de snart åt för natten och Ingrid somnade godt i det lilla nätta gästrummet.

Det var glädjande att den påföljande morgonen lofvade vackert julväder. Snön låg djupare härute på landet än i staden. Egentligen fick man då icke riktig föreställning om själfva landskapet, om hvad som var land eller sjö, åker eller vall; men vackert var i alla fall det glänsande snötäcket, hvarur den snötyngda granskogen och de lätt rimmade björkarna här och hvar höjde sig. Inte ens tant Märtas lilla trädgård var nu något att beskåda, ehuru den säkert var vacker och sommaren; men nu liknade blomsterkullarna och grupperna stora jultårter med grädde öfver.

När frukosten var slutad hade tant Märta litet att bestyra — ett par gamla gummor skulle ha julkost, och duktyg till julbordet skulle tagas fram, o. s. v.; och Ingrid slöt sig under tiden inne i sitt rum för att lacka in sina julkappar, hvilket hon ej förut medhunnit. Julgåfvorna till hemmet voro naturligtvis för länge sedan afsända; men hon hade sytt en liten soffkudde åt tant Märta och köpt ett par tofflor åt henne från mamma, och så förstas en liten present åt tants jungfru.

När detta var gjort, gick Ingrid åter ut i hvardagsrummet, där tant nu satt på sin vanliga plats i länstolen vid fönstret, och frågade, om hon kunde vara tant behjälplig med någonting.

»Tack, min snälla flicka! — ingenting annat, än om du vill plocka mina julrosor.» svarade tant Märta; »jag vågar inte i dag själf gå ut efter dem, eftersom jag fått litet hosta.»

Ingrid hade aldrig sett julrosor annat än på broderier eller jultidningar, ty de funnos icke i hennes hemtrakt. Hon visste knappt hvad det var, och såg därför helt tviflande ut, då tant Märta bad henne att gräfvä fram dem under snön. Blommor, som växte under snön — det hade hon nästan trott tillhöra sagorna! Men tant sade på fullt allvar, att de växte på gruppen därborta, utanför gafvelfönstret, och sade henne hvar den lilla trädgårdsspaden stod, bad henne dock gräfvä försigtigt — »längst ned måste du hjälpa till med händerna, tag därför mina stora yllevantar; och sätt också på dig mina höga bottiner på fötterna,

HULTMANS CACAO har brutit väg för den Svenska Cacao-fabrikationen. Dess absoluta renhet garanteras, men förbrukare däraf uppmannas enträget att vid köp noga tillse, att de verkligen erhålla Hultmans Cacao och icke billigare uppblandade och förfalskade cacao-sorter af svensk eller utländsk tillverkning, hvilka ofta utgifvas för Hultmans Cacao.

Partiförsäljning:
HULTMANS FABRIKERS FILIAL,
Riddaregatan 10.

ty snön är djup... och ni, stackars stadsbor, ha då aldrig några riktiga öfverplagg!» log tant. »Och jag ber dig ursäkt, min lilla flicka, att jag gör dig detta besvär,» tillade hon, »men jungfrur kunna aldrig sköta så ömtåliga saker, de förstöra blommorna med spaden.»

Ingrid lofvade att göra sitt bästa, ehuru hon inom sig undrade, om hon verkligen skulle finna några blommor — de måste ju ha frusit bort! Men hon utelämnade naturligtvis bottinerna såsom onödiga, till dess tant knackade på fönstret, då hon sprang förbi, så att hon måste vända om efter dem. Ja, de behöfdes verkligen, när man steg af den uppskottade vägen och sjönk ned i snön. Men vantarna märkte inte tant att hon glömt, ty det utvisade stället i trädgården doldes af några höga buskar.

Ingrid skottade försiktigt undan snön, hvarf efter hvarf, och så tog hon till händerna. Jo — där framstack verkligen några mörkgröna blad... en hel grupp men, o! hvad det sved i fingertopparna!... hon ångrade verkligen, att hon inte tagit vantarna, men blygdes för att vända om efter dem också.

»Kan jag hjälpa fröken?» hörde då plötsligt en röst tätt bakom henne. Ingrid vände sig hastigt om — och vare sig det kom af öfverraskningen eller kylan, så sprungo i hast ett par skära »julrosor» upp på hennes egna kinder. — »Kandidat Walther?! — men hur har ni kommit hit?» utbrast hon ofrivilligt, mera öppenjärtigt än artigt.

»Inte så underligt håller!» svarade den tilltalade med ett glädtigt skratt, i det han skakade hand med den unga flickan. »Vi tillbringa julen ute på Oxelvik i år, ty mina yngre bröder, som äro sådana »sportsmän», nöjde sig inte med mindre, när det kom snö, och vi tycka allesammans mycket om landet.»

»Är Oxelvik beläget i den här trakten?» Ingrid hade trott det ligga på andra sidan om staden.

»Nej, det ligger alldeles här i grannskapet — det är Oxelviks tak, som sticker upp därborta ur björkdungen... Och fröken tillbringar juldagarna härute på Lillå? — min syster nämnde något därom. — Men hvad söker fröken för dolda skatter här i snön, om jag får fråga?» tillade den unge mannen.

»Julrosor — men tror kandidaten att det kan finnas blommor under snön?»

»Det tror jag! — låt mig bara få hjälpa till! Edra fingrar tåla inte vid sådant här.»

Ingrid såg på sina eldröda fingrar och var tacksam för hjälpen; och efter några ögonblick var hon nära att göra ett utrop af öfverraskning, ty en rik tufva af blommor, hvita och skimrande som själfva snön, mötte hennes blickar.

»Hvad tant skall bli glad! Hon är så ifrig om sina julrosor,» sade Ingrid och plockade nu en hel hand full.

När hon reste sig upp, föllo ett par ur knippan. Kandidaten tog upp dem... »Men kanske att jag inte behöfver återlämna dem?» sade han leende, »då här är så stor rikedom på dem ändå?»

»Det kan jag inte tro, att tant Märta har något emot, då hon har så många,» svarade Ingrid skälmskt och hjälpte så kandidaten att fästa dem i knapphållet.

Så började de tala om andra ämnen, mest angående julen. Årnade fröken Ingrid fara till julottan? — Ja, hon ville så gärna, men visste inte, om tant Märta lyckats anskaffa skjuts — ty hon hade ej hästar själf.

»Kanske att jag får komma och hämta? En liten slädfärd kan ju dessutom i och för sig vara treflig, då fröken är på landet?»

Ingrid var gruffligt tacksam — hon trodde dock knappast, att tant Märta själf vågade resa ut, men man kunde i alla fall framställa det vänliga förslaget.

Kandidaten gick med in; och så blef det uppjort, att han skulle hämta Ingrid, som sedan skulle stanna öfver frukosten på Oxelvik.

»Jag visste inte, att du kände grosshandlarns,» sade tant Märta senare; »veljes kunde jag ha sagt dig, att de voro härute, hvilket jag hörde i går.»

»Jag har varit bjuden hos dem ett par gånger i höst, och kandidaten var händelsevis hemma då. Grosshandlaren har varit ungdomsbekant med pappa.»

Tant Märta hade satt julrosorna i ett blomsterglas på bordet bredvid sig. »De äro nästan vackrare i år än vanligt — ingen enda har tagit skada,» sade hon med ett tonfall i rösten, som hade hon talat om lefvande varelser.

»Det är underbara blommor,» sade Ingrid, som också fått stort intresse för dem.

Tant Märta log, i det hon fortfarande betraktade dem, och det spred sig ett ljus skimmer öfver hennes anlete, som nästan kom det att synas ungt. »Det var också en julafton, som jag såg dem för första gången,» sade hon, »— jag var lika gammal som du! Jag fick en hel knippa...» så höll hon upp, och blicken blef drömmande och inåtvänd, som hade hon talat till sig själf mera än till den unga flickan vid sin sida. »Många vintrars snö har fallit sedan dess,» tillade hon sakta.

Det for ten så underlig känsla genom Ingrids själ... Tant Märta hade ju också en gång varit en ungdoms-trisk flicka som hon själf — det hade hon inte tänkt sig in uti förut!... hade haft samma känslor, samma erfarenheter och förhoppningar; och kanske föreföll det den gamla alls inte så längesedan? — Hur skulle det väl vara, när Ingrid själf en gång med en sjuttio-årigs blick skulle se tillbaka på sin ungdom?... på denna julafton?... — den tanken hade aldrig fallit henne in förr! Med ens stod framtiden för henne som en lång, okänd saga, en sväfvande dröm, ett dunkelt frågetecken... Hon kände på en gång lifligt, att det fanns något gemensamt mellan tant Märta och henne själf, något som ovillkorligt drog henne till den gamla; och följande ögonblickets impuls sprang hon fram och slog armarna om gummans hals och kysste henne.

Den gamla såg upp — först kanske något öfverraskad, men det låg något så varmt och förstående i blicken, att det föreföll Ingrid, som hade den sett rakt in i hennes hjärta. Hon kände sig i sin tur öfverraskad, en hastig rodnad for öfver hennes ansikte och hon vände sig åt sidan.

De hade en riktigt angenäm julkväll på tu man hand, den gamla och den unga. Ingrid såg med nöje, att tant fann kudden vacker, samt värderade hennes mors gåfva. Ingrid öppnade nu sina egna julklappar från hemmet, dem de båda gemensamt beundrade. Och så voro där ett par paket till, med tant Märtas ännu prydliga handstil — det ena innehöll en liten vacker boa, alldeles modern; det andra, som var mindre, tycktes innehålla en bok. Men hur kunde tant ha gissat det? Det var ju ett vackert »poesi-album», just sådant som hon önskat sig, för att däri samla små dikter eller citat från vänner och bekanta.

Så gick aftonen fort, och julsupén lämnade häler intet öfrigt att önska.

Ingrid blef alldeles lagom i ordning följande morgon, till dess bjällerklangen hordes på gården. Färden till kyrkan i den mörka morgonen, med stjärnhimmeln uppöfver och glindrande ljus äfven härnere från de jordiska boningarnas fönster, bragte redan en jultämning i sinnet, och julgudstjänsten i en landkyrka har därtill en särskildt högtidlig anda.

Under hemresan vid full dager fick Ingrid tillfälle att beundra trakten i dess vinterdräkt, som ofta kan vara nästan så vacker som sommarens; och i den täcka villan på Oxelvik blef hon hjärtligt mottagen. Efter ett par angenäma timmar hos dess vänliga invånare, vände dock Ingrid tillbaka till sin värdinna, som hon ej alltför länge ville lämna ensam.

Efter middagen, medan tant tog sig en stunds hvila, satt Ingrid framför brasan och bläddrade i jultidningar och böcker. Då märkte hon, hvad hon ej sett förut, att det stod någonting skrivet på ett af bladen i hennes nya poesi-album. Där läste hon nu följande lilla vers, skrifven med gifvarinnans egen stil:

Ej lifvet i vår värld är dans på rosor blott,
— dock trivas rosor här, att våra hjärtan lifva!
Om vi i ungdomsvår dem vårda rätt förstått,
De blomstra för oss än, djupt under vinterdrifva.

Det föreföll Ingrid, som om alla de öfriga, oskrifna bladen liknade hennes egna, kommande år — hvad skulle de väl innehålla? rosor eller törnen? säkert bådadera... Men nu kom tant Märta ut igen, så att Ingrid fick tacka henne, och sedan sutto de länge och språkade, hvarunder den unga flickan fick höra mången skildring från forna dagar.

Annandagen på eftermiddagen blef Ingrid åter hämtad till Oxelvik; och ehuru hon först tvekade att ånyo lämna den gamla, som själf ej kunde resa ut i kylan, så ville dock tant Märta på inga villkor, att hon skulle afstå från det erbjudna nöjet. Och Ingrid kände härvid ännu lifligare än förut, att det främst var för sitt eget nöje, hon blifvit bjuden till sin tant, mera än för att blott vara henne till sällskap.

När Ingrid, efter dessa angenäma och minnesvärda juldagens slut, den påföljande morgonen åter kom till stationen för att resa till staden, väntade där ett bud från Oxelvik, som lämnade henne en stor bukett af julrosor!

Ingrid började åter sitt arbete med förnyad kraft och spänstighet, men hon tyckte sig efter dessa tre dagar ha blifvit nästan lika många år äldre — äldre i utveckling... Lifvets vår låg bakom henne och sommarens rosor hade börjat spira. Och hon tyckte sig nu förstå äfven dess höst och vinter bättre än förut; de unga ha framför sig, hvad de gamla ha bakom sig — det är egentligen hela skillnaden! Eljes är det samma kretsgång, och människohjärtat är i grunden alltid sig likt, äfven om de yttre omständigheterna växla. Ingrid kände, att det kan gå en underström af ungdomsvärme, äfven där kinden är blek och hyn vissnad, och att det gifves minnen och känslor, som lefva friska, ännu under många vintrars snö!

EN PENNANS MAN BORTGÅNGEN.

F. Hedlund foto.

MAURITZ RUBENSON.

MAURITZ RUBENSON, en af vårt lands mest bemärkte journalister, afled i förra veckan å akademiska sjukhuset i Upsala, där han intogs för att undergå en operation.

Mauritz Rubenson, som föddes i Göteborg 1836, var son till en sockerbagare därstädes och ägnade sig till en början åt faderens yrke. Gubben Rubensons konditori var samlingsplatsen för en del af den tidens Göteborgs-litteratörer, och däraf kom det sig, att unge Mauritz, som ofta lyssnade till deras diskussioner, fick lust att själf försöka sig i vittra idrotter. Han gjorde också några ansatser på det dramatiska skriftställaregebetet — ansatser, hvilka alls ej slogo illa ut och följaktligen uppmuntrade honom till fortsättning. Hur det var, kom han från vitterheten in i tidningspressen och där fick han sitt framtida arbetsfält. Ägande i hög grad den israelitiska racens lifliga intelligens och ett vaket öga, särskildt för alla företeelser på det praktiska lifvets många områden, blef det hans uppgift att som resekorrespondent till Göteborgs Handels- och Sjöfartstidning, hvilken han från och med 1865 tillhörde som fast medarbetare, skildra utställningar, industriella anläggningar, järnvägsbyggnader o. d.

I denna egenskap fick han på sin lott att i alla riktningar genomfara vårt land, äfvensom att göra långresor genom Europa och Amerika, skildrande med liflig och sakrik penna allt, hvad som kom inom hans synkrets, »Handelstidningens Flygande» blef den betecknande benämningen på hans rundt Sverige gärna sedda och omtyckta person.

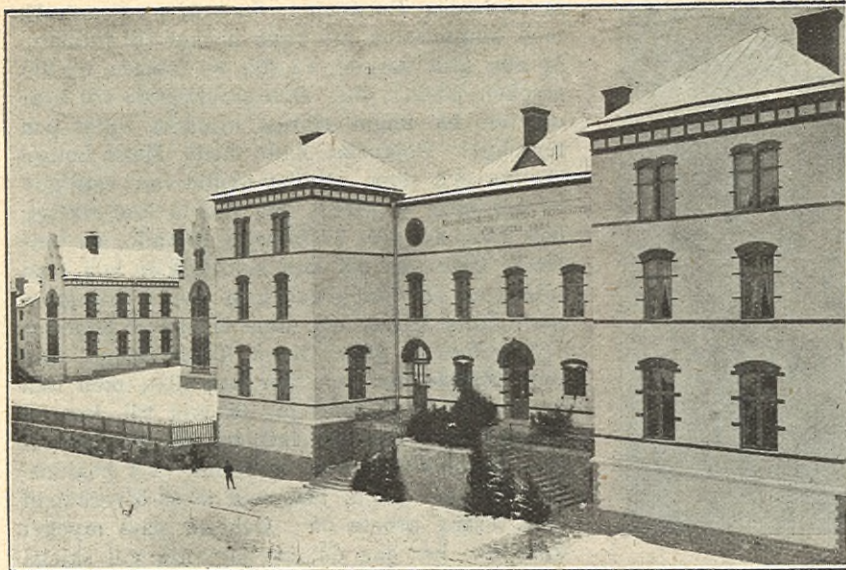
Hans intresse för allmänna frågor blef i faderne staden vederbörligen uppskattad, så att han efter hand kallades till stadsfullmäktigt och invaldes som ledamot i en mängd kommittéer och föreningar af kommunal och merkantil natur.

Hjärtogod, vänfäst och nobel i allt sitt görande och låtande, hade R. förskaffat sig en stor och honom uppriktigt tillgifven vänskara, af hvilka han djupt saknas.

Närmast sörjes den aflidne af maka och flere barn samt af bröder.

»RESEÄFVENTYR».

OMRÖSTNINGEN i »Reseäfventyrstaf-lingen» har så utfallit, att nr V »Flickor på hjulridt» erhållit en öfverväldigande majoritet af de insända rösterna. »Scania» torde därför ge sig tillkänna för redaktionen för prisets — 50 kr — öfversändande.

A. Blomberg foto.

KRONPRINSESSAN LOVISAS VÅRDANSTALT FÖR SJUKA BARN.

I DE SJUKA BARNENS PALATS.

FRÅN DET LILLA gråa tvåvåningshus, som bär adressnumret 14 A Handtverkaregatan, har kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn nu inflyttat i sin nyuppförda charmanta byggnad vid Polhemsgatan, eller rättare komplex af byggnader, hvilka därstädes i ljusa, glada färger och med arkitektoniskt stilfulla proportioner resa sig på en höjd, där de göra ett behagligt afbrott mot enformigheten hos de kringliggande Kungsholms-kvartrens yttre.

De vackra och tidsenliga lokalerna invigdes, som bekant, högtidligen den 1 dennes i närvaro af h. m. konungen samt åtskilliga af hofvets öfriga medlemmar, jämte representanter för vår läkarekår och en del administrativa myndigheter.

Man kan ännu skönja vittnesbörden om den nyss försiggångna invigningen i den mängd unga granar, som dekorerade trappuppgångar och korridorer och nu synas grupperade utanför hufvudingångarne med vinterns första snö på sina barr. Där de stå, symbolisera de den stundande julen, som skall komma med ljusstrålände granar till de små sjuklingarne därinne och bringa dem gåfvor från föräldrar och anhöriga till förströelse under plågornas långsamt glidande timmar.

För öfrigt må man ingalunda tro, att de af anstaltens små patienter, hvilka ej alltför hårdt ansättas af lidandet, ha skäl att beklaga sin tillvaro därstädes under sköterskornas sorgfälliga vård. Också finna de sig med största lugn i sitt öde och äro långt ifrån okänsliga för den uppfriskning, som ligger i en planschboks lysande färger eller i äganderätten till en liten häst af björkens eller furans fullblod.

När Idun härom dagen besökte dem och hade sin kamera med sig, funno de sig mycket tilltalade af visiten och läto oss med nöje fotografera dem, under det de samt och synnerligen intogo sin déjeuner dinaire.

En af våra bilder återger just denna scen. Till höger, sittande bredvid en af sängarne, synes en ung man om cirka åtta år, hvilken ser mycket belåten ut med sin tillvaro. Det har han också alla skäl till. Först och främst är han i det närmaste återställd från sin sjukdom, så att han obehindradt får spatsera omkring i korridorer och sjuksalar och hälsa på sina liggande

små vänner i de många järnsängarne, för det andra heter han Oscar, och det förskaffade honom en särskild utmärkelse på Oscars-dagen, då sjukhuset invigdes. När nämligen konungen fick kännedom om sin unge namne bland patienterna, lät han tillsända honom sitt fotografi-porträtt, infattadt i gyllne ram med kunglig krona öfverst. Det pryder nu byrån i den lille patientens rum.

En annan af våra bilder återger ett af de s. k. dag- eller lekrummen, förse

med låga, bastanta möbler och solida leksaker, hvilka småttingarne få handtera efter behag, så långt deras krafter räcka till.

Däriifrån begifva vi oss genom långa, ljusa korridorer, i hvilka värmeledningarnes

lagande, ser särdeles inbjudande ut. Vår kamera vållar en viss uppståndelse därinne, och den blygaste af den kulinariska konstens tjänare förskansa sig in i skafferiet, hvars dörr de stänga om sig. Men då vi försäkrat dem, att vår kamera besitter röntgenljusets kraft att genomtränga äfven den tjockaste skafferidörr, gå de ånyo till sina skärbräden och kastruller och låta den ljuskänsliga plåten fånga dem under utförandet af deras sysslor.

Som ciceron hafva vi hela tiden haft anstaltens älskvärda och nitiska föreståndarinna, fröken Marie Brodin. Tyvärr har hon af blygsamhetsskäl, dem vi, ehuru ogärna, naturligtvis måste respektera, motsatt sig vår önskan att i sammanhang med de bilder från kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn, som vi i dagsnumret bjuda vår läsekrets, äfven få meddela hennes porträtt.

Vi hänvisa därför våra läsarinor till Idun n:r 32 för år 1896, hvarest fröken B:s vackra verksamhet i vårdanstaltens tjänst finnes tecknad och där hennes bild äfven är reproducerad.

Det är ju många samfälliga krafter, som verka vid ett sjukhus' rationella skötsel: främst läkarne, af hvilkas effektiva ingripande vid operationsbordet eller sjukbåd-

A. Blomberg foto.

I DE SJUKA BARNENS PALATS: EN AF SJUKSALARNE.

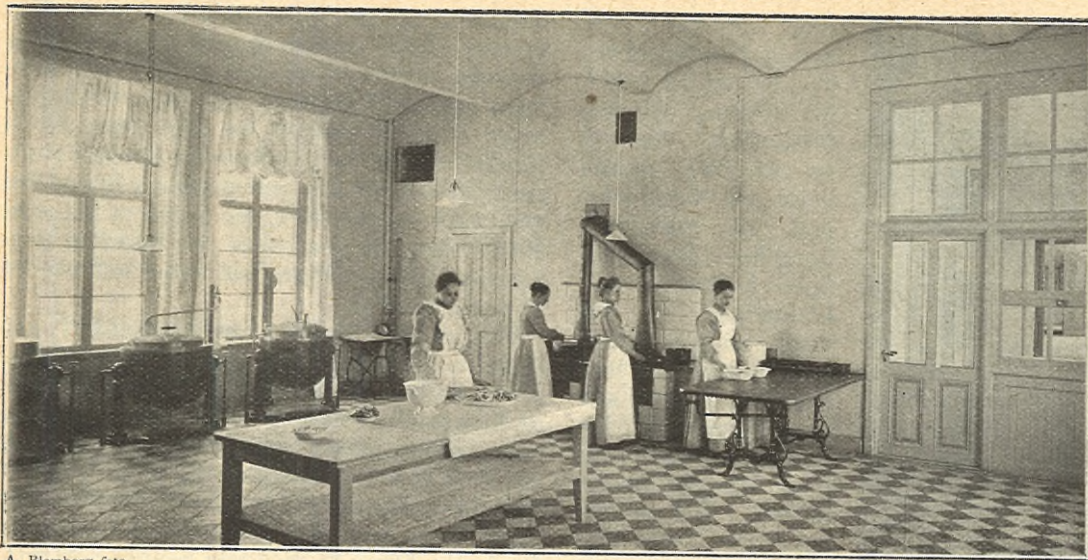
ljumma fläktar möta oss, till köket, som med sina koppargrytor för ångkokning och sin järnspis, vid hvilken kökspersonalen just är sysselsatt med middagsmatens till-

den patienternas lif bero; vid deras sida stå, som här, föreståndarinnan och sköterskorna, hvilka ha på sitt ansvar att rätt uppfatta och utföra läkarnes order. Men dess-

A. Blomberg foto.

I DE SJUKA BARNENS PALATS: ETT AF LEKRUMMEN.

A. Blomberg foto.

I DE SJUKA BARNENS PALATS: KÖKET.

utom är föreståndarinnan direktionens högra hand i administrativa och andra angelägenheter, hon skall med ett ord ordna alla de detaljer, af hvilka anstaltens vidlyftiga mekanism består.

I snart ett kvartsekel har fröken Brodin tillhört sjukhuset i denna maktpåliggande egenskap, och Idun anser sig därför ej kunna lämpligare avsluta dessa rader, än genom att framhålla, huru hon är en af de många goda krafter, som nu begynna en ny kärlekstjänsternas ära inom murarne af den ståtliga byggnad, som på sin framsida i gyllene bokstäfver bär inskriften: Kronprinsessan Lovisas vårdanstalt för sjuka barn.

E. H.

VÅRA ILLUSTRATIONER.

EN FLYTTAD KYRKA. Andra söndagen i advent invigdes af biskopen i Strängnäs stift Ullman kyrkan i närheten af Laxå järnvägsstation i Nerike. Det intressanta templet, som är bortåt trehundra år gammalt och rikt på gamla målningar och vapensköldar, hade förut sin plats en half mil därifrån vid Bodarnesjön på gränsen mot Västergötland. Laxå stations-, bruks- och fabriksamhälles snabba tillväxt gjorde dock det långa afståndet till kyrkan mycket kännbart, och så beslöts, att den skulle rifvas och åter uppföras närmare stationen.

Bilden visar den gamla spånklädda kyrkan på dess gamla plats.

*

VICTORIA REGIA, den underbara jättenäckrosen, fanns nyligen, sådan den ter sig i Helsingfors botaniska trädgårds Victoria regia-hus, afbildad i Idun. Nu skola inom en ganska snar framtid äfven Stockholms invånare blifva i tillfälle att få taga den härliga blomman i betraktande, enär ett Victoria regia-hus, af hvilket vi i dagsnumret meddela en afbildning, nu står färdigt i Bergianska trädgården vid Albano. När nästa sommar kommer, skall därute på bassängernas vattenspeglar den väldiga rosen öppna sina kalkar och tjusa människorna med sin skönhet.

IDUNS JULNUMMER

som i år, under rubriken »Från samhällets höjder», i ord och bild bjuder på en serie skildringar från den högsta societetens lif, expedieras till alla våra prenumeranter i slutet af innevarande vecka. I nästa vecka, veckan omedelbart före jul, sammanslås bägge veckonumren till ett stort och vackert nummer med öfvervägande julinnehåll, hvilket kommer våra läsare tillhanda i slutet af veckan. Detta nummer, som kommer att tryckas på bättre och dyrbarare papper än det hittills använda, vill utgöra ett prof på, huru Idun från och med nästa år kommer att te sig. På grund af från otaliga

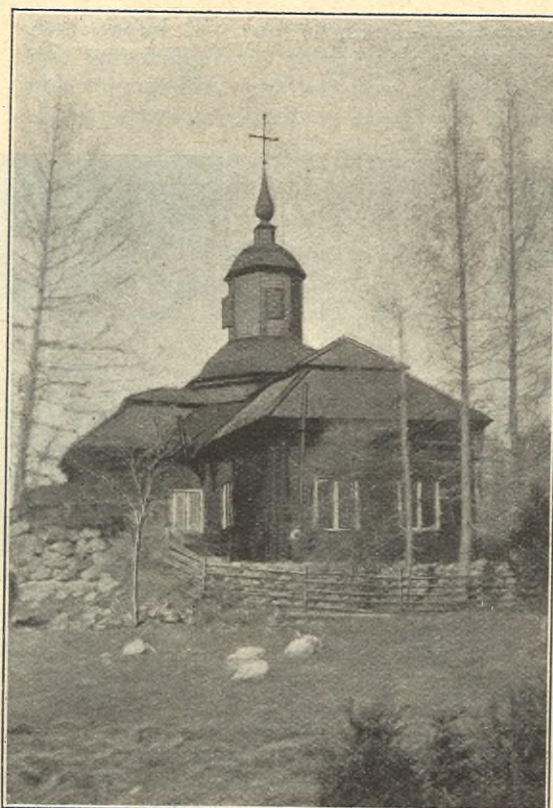
håll framställd önskan och efter moget öfvervägande ha vi nämligen beslutit att då sammanslå veckans båda nummer till ett enda stort och gediget nummer med fredagen till utgifningsdag, hvarigenom åtskilliga stora fördelar vinnas för vår läsekrets. Se för öfrigt närmare härom och om Iduns planer för nyåret i vår i julnumret inflytande anmälan!

Stockholm den 13 dec. 1899.

IDUNS REDAKTION.

GODA RÅD ÄRO BILLIGA.

HÄROM DAGEN, just då jag slagit mig ned vid min vanliga stoppning af de strumpor, som mina fyra lefnadsglada vildbasare under den föregående veckan flitigt nött hål på, ringde det, och in trädde varm och andfädd en af mina goda vänner. Det var sällan hon hade tid att besöka mig så där på blanka förmiddagen, och mitt ansikte måtte ha förrådt min öfverraskning, ty efter att ha hälsat på mig, utbrast hon: »Ja, kära Mathilda, sannerligen var jag icke så i behof af litet hjälp, att jag måste titta upp till dig. Kan du tänka dig, att i dag får jag bref från

E. Linders foto.

LAXÅ KYRKA.

Marie-Louise Bergström, du vet, på Granhult, med kommission att köpa böcker till julklapp åt alla åtta barnen, så där en femton, sexton stycken böcker, du. Och naturligtvis vill hvar och en ha något riktigt utmärkt roligt och lämpligt! Pojkarna hade bedt Marie-Louise skriva och säga, att det skulle vara »stiliga» böcker eller »styfva», jag minns inte riktigt, och Eva, du vet, 14-åringen hälsade, att tant Hilda vore rar, om hon skickade en bok, som inte vore så vanlig och inte med någon gammal, fånig kärlek uti, utan häst som Kiplings Djungelboken eller Onkel Toms stuga, inte dem förstas, för dem har hon läst, men lika bra! Och hvad skall jag ta mig till, kan du begripa det? Jag har inte tid att läsa igenom alla barnböcker, som strömma ut i boklädsfönstren vid julen, jag, som är så öfverhopad med extra arbete då. Och så pass mycket karaktär har jag då, att jag inte vill skicka barnen på Granhult något strunt eller kanske ännu värre. Ja, du skattar du, men jag vet mig ingen lefvande råd. Nu tro de, förstas, därnere på landet, att det är bara att gå och fråga i bokhandeln — jo, pytt också! Inte kan man väl begära, att boklädsherrarna ska ha läst alla sagor och indianhistorier och Alcotts böcker häller, och för resten är det inte alls de, som skola ha böckerna, de vilja bara sälja, de!»

Jag hade småleende hört på min stackars bekymrade vän och frågade henne nu, hur snart böckerna skulle skickas.

»Ja, det blir förstas inte förr, än att de komma till jul, men jag får väl börja strax, ty annars hinner jag inte titta på alla, och då kunde de kanske gå miste om någon riktigt bra,» sade Hilda med komisk fasa.

Jag skrattade. »Ähnej, var lugn du. Vet du, hvad Fredrika Bremerförbundet är?»

Min vän nickade bifall.

»Har du hört talas om 'Bokkommittén' i det förbundet?»

Hilda visste inte riktigt, men jag såg, att hon inte hade reda på den, hvarför jag omtalade för henne, huru en afdelning af detta omfattande förbund gjort till sin uppgift att genomläsa, granska och ordna årets barn- och ungdomslitteratur. »I medlet af december öppnas å Fredrika Bremerförbundets byrå, Drottninggatan 54, en utställning af detta årets boknyheter, och dit kan du gå och välja utan besvär riktigt roliga bland goda, för olika åldrar afpassade böcker, och sedan rekvirera dem från bokhandeln,» sade jag.

Min vän såg betydligt lättad ut, men sade med någon tvekan: »Men tror du, att det verkligen går an att så där tränga sig på och göra folk besvär?»

»Ja, det gör det visst — då dessa snälla människor en gång gjort sig besvär att genomläsa och granska dessa många till jul utkommande böcker, så tycka de nog om att se andra ha någon nytta af deras arbete med,» sade jag, »och för resten har jag varit där själf ett par gånger och blifvit mycket älskvärdt bemött. Gå du bara, kära Hilda, och tala om saken för andra med.»

Min vän fann, att hon inte hade längre tid att dröja, och tog på sig kappan med betydligt gladare uppsyn, än då hon kom, och just som hon var i dörren, sade hon: »Vet du, Mathilda, att nog är det bra snällt af de där fruarna och fröknarna att ha så där mycket besvär — tänk, om människor visste litet mer om den saken, så blef väl byrån belägrad.»

»Tala om det,» sade jag.

Och nu kommer Hilda säkert upp före jul på byrån och väljer åt alla barnen på Granhult.

ELLEN WHITLOCK.

SOFIA-SYSTEMERN.

BLÄNDHVIIT mössa, fjärilslätt,
Bomullsklädning, enkelt skuren,
Solig blick och vänligt sätt,
Rösten som af kärlek buren...

Blid och lugn omkring du går,
Tröstar sorg och lindrar smärta,
Smeker kind och torkar tår,
Ger det bästa ur ditt hjärta.

Mattad hand du trycker lätt,
Jämkar kudden mjukt och varligt,
Hviskar på ditt milda sätt:
»Inte gråta, det är farligt!»

Klippfast i din barnatro,
Bär du glad din tunga börda,
Tidigt uppe, sent till ro
För att gifva blott, ej skörda.

Utan klagan, utan rast,
Utan tanke på att hvila,
Håller du din gärning fast,
Färdig städs till hjälp att ila.

Späd du tyckes, fin och vek,
Men uti ditt milda öga
Syns det mod, som aldrig svek
Inför pliktens kraf, de höga.

Dagar komma, dagar gå,
Ömsom mulna, ömsom klara,
Lika mild du är ändå,
Lika lugn i hvarje fara.

Syster, säg hvad är det väl
För en glans du kring dig breder?
Bor en ängel i din själ,
Som dig följer och dig leder?

Ack! Du ler blott som förut,
Sväfvar bort och tyst försvinner...
Verka då i frid till slut —
För ett ädelt mål du brinner!

C. R.

FLICKVÄNSKAP.

KÄRA SNÄLLA IDUN!

Nu har jag väntat så hemskt länge att få höra en enda röst höja sig mot »Dogs» Flickvänskap» (i Idun n:o 83), men förgäfvets. Jag är själf en af de där stackars syndarne, som ha en »bästa vän», och därför önskar jag innerligt, att Dogs åsikter ej må delas af många. Dog måste vara rysligt gammal, som så alldeles har kunnat glömma barndomens och ungdomens lekar och nöjen! Ingen bästa vän! Hu, så dyster min barn- och ungdomstid då hade varit! Jag har hvarken ägt föräldrar eller någon nära anhörig, som brydt sig om mig, och skulle så äfven vänskapen varit mig förnekad! Det hade allt varit bra hårdt. Utan kärlek och utan vänskap! — Och så vill jag bestämdt tillbakavisa Dogs alla beskyllningar om de fel vi amma upp hos hvarandra. Du gode värld, inte är det våra vänners skull, att vi äro felaktiga! Det är nog vår egen natur, som sticker fram. Jag önskar innerligt, att jag vore författarinna, och att jag genom mina ord kunde öfvertyga Eder alla, att en barn- och ungdomsväninna är bland det bästa man kan äga. Men som jag nu icke är det, ber jag bara, att Idun värdigas läsa igenom mitt bref och taga mina åsikter i försvär. Ja, det var kanske en tjärf bönen det där, men det tycks mig nästan vara Iduns plikt, då vi ju alla veta, att Iduns redaktion i »Kamraten» gör allt för att närma ungdomen till hvarandra. Och jag vet nog, att många hylla mina åsikter, fast ingen af dem gjort sig besvär att strida för »Flickvänskapens» skull. Kära, snälla Idun, försvara oss! Jag önskar, jag kunde tala om för Dog och Eder

alla, huru mycket, mycket min vän gjort och varit för mig. Visst ha vi, som alla andra, haft dumbheter för oss, men jag försäkrar, att jag kunnat utföra dem på egen hand, och hon hade nog redt sig mig förutan, så dumbheter och odygder och fel komma nog af sig själfva, utan att våra vänners behöfva skyllas därför. Mer har jag ej att säga, men jag hoppas, att en annan vill fortsätta försvaret, och på ett mer öfvertygande sätt, än jag kunnat göra.

»DAG».

HVAD SKULLE HAN SVARA?

V.

DÄR STOD den äkta mannen i ängsligt val och emellan lögn och sanning uppå sin piedestal. Där fann han sig så väl vid sin frus tillbedjan Och smidde därför hop hela lögnekedjan.

Vid »prästens» inkast ljög han först denne full, att det var helt och hållet för hustruns skull. Han sorg och hjärtequal vill ej henne vålla: sin tro på idealet hon må behålla.

Och med en lögn han drog sig ur spelet nu så kvickt. Om ungdomsvännen satte han hop en liten dikt: det var ej han, som fått utaf henne korgen, hon var det, som drog hädan med hjärtesorger.

Och gammal kärlek hade nu åter väckts till lif. — Med skäl hon borde härvid ha sport, hans unga vif, om han då aldrig hade tillkännagifvit sitt giftermål för Karin — när dock han skrifvit.

Ja, kan nån säga, hvarför han aldrig gjorde det? För Karins skull behöfdes ju ingen pietet — och hennes bikt ej öfver Atlanten hade ljudit, om han sin gamla flamma uppå sitt bröllop bjudit.

»För sent!» Så i hans själ det af ångest ljöd. Men kärligt Judaskyssen han dock sin maka bjöd. — Och nu jag kan ur skissen blott draga den moralen: Han ville inte lämna sin plats på piedestalen
F. M. C.

*

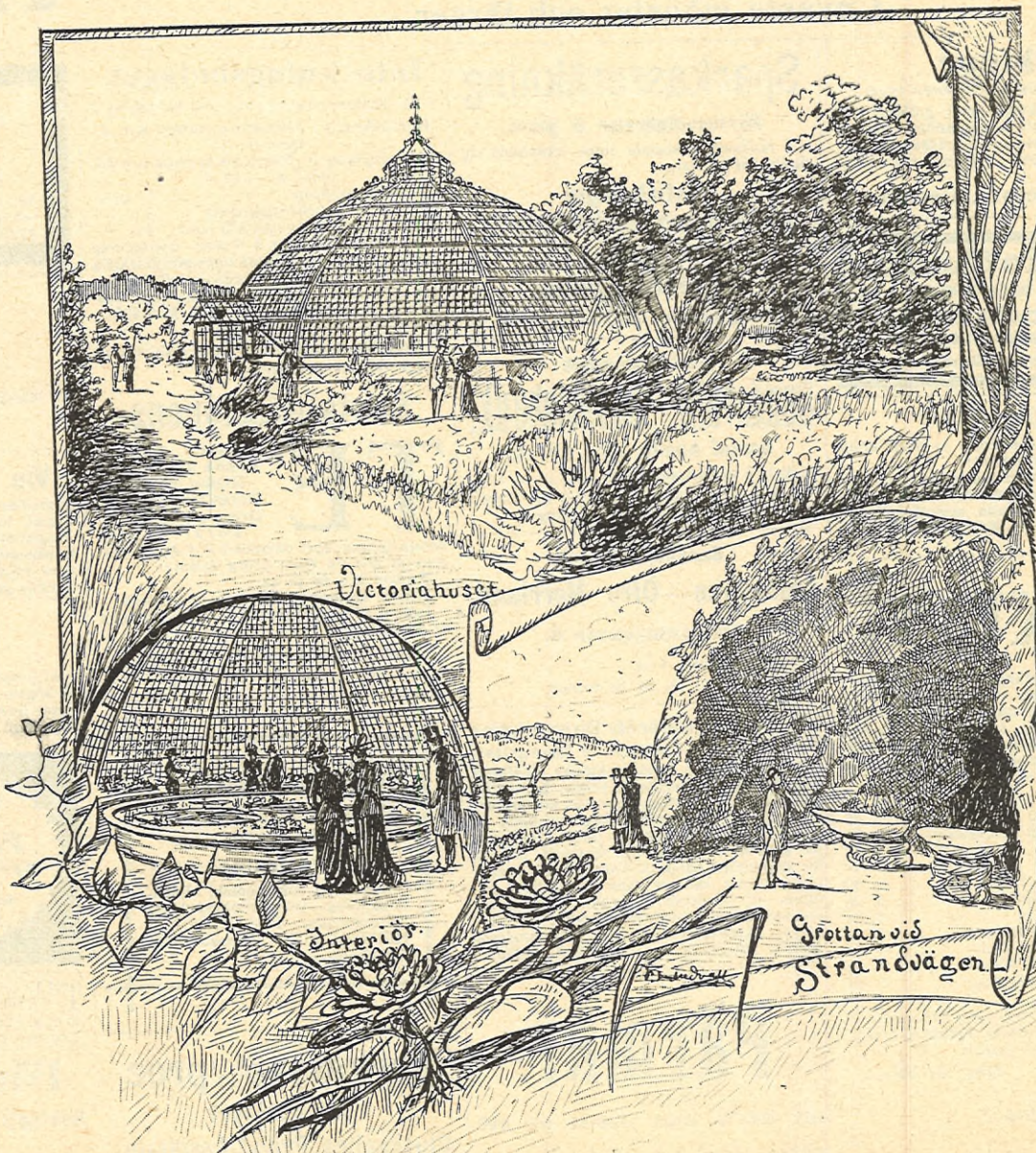
Med ofvanstående rimmade lilla inlägg förklara vi nu meningsutbytet i denna sak afslutad.

RED.

UNGDOMENS KÄRASTE JULKLAPP.

DÅ NU JULEN, som ju framför allt är en ungdomens högtid, står så nära för dörren, vilja vi erinra alla föräldrar och för öfrigt en hvar, som med en gäfvä önskar glädja någon af de unga — det må vara en gosse eller en flicka — om en julklapp, hvilken helt visst mer än de flesta andra skulle medföra glädje, nytta och varaktig fägnad. Vi syfta härmed på ett prenumerationskvitto för det kommande året på tidningen »Kamraten», hvilken utan jämförelse står främst bland nordens ungdomsblad, lika mycket i de vuxnes erkännande som i de unga läsarnes eget tycke. En jultbok kan visst vara bra, men den är snart utläst och lägges sedan undan att glömmas. »Kamraten» kommer däremot igen året om, alltid med ny lärdom, ny förströelse, nya uppslag till slöjd, syssel-sättningar och lekar. Fösterländsk, frisk och hurtig är han i alla skiften och, som bekant, den allra verksammaste nitälskare

DET NYA VICTORIA-REGIA-HUSET I BERGIANSKA TRÄDGÅRDEN VID STOCKHOLM.

för spridandet af en lefvande kamrat-
anda mellan all Nordens ungdom.
Sist, men icke sämst, må framhållas den
originalföljetong af ungdomens speciella fa-
voritförfattare löjtnant Hugo Falk, som,
rikt illustrerad, kommer att genomlöpa he-
la nästa årgång af Kamraten. Dess namn
blir: **MÄRTA BÅGE OCH ERIK RYNING**
samt hvad som hände dem i Värmland.
En historia för Kamraterna af Hugo Falk.
Endast denna berättelse blir väl värd hela prenumerations-
beloppet, som för helår är endast 3 kr.

THECLA ÅHLANDERS recettföreläsning å Drama-
tiska teatern blef, som var att vänta, en sann-
skyldig triumf af den utmärkte artisen. Såväl i
den fina idyllen »Evas sysstrar» som i farsen »Duvals
skilsmässa» utförde fröken Åhländer med värme, lif
och medryckande komik sina båda glansroller, för-
träffligt understödd af de öfriga medspelare. Sällan
har en lustspelsföreläsning å denna scen gifvits med
mera strålande humör.

Efter aktsluten interfolierades applådsalvorna med
ett regn af blommor och lagerkransar från den full-

taliga publiken, som sålunda bringade fröken Åhlan-
der sitt hjärtligaste tack för hennes vackra konstnär-
skap.

Slutligen öfverlämnade intendenten Personne i Dra-
matiska teaterns namn till jubilarer en ståtlig krans
af lager och rosor med vidhängande band, i det han
sade ungefär följande: »Lagern är en symbol af ditt
utmärkte konstnärskap, rosorna betyda, hur kär du
är oss som kamrat, och med banden uttrycka vi en
önskan att kunna binda dig ännu fastare vid den insti-
tution, för hvilken du är en heder och en prydnad.»

Sedan ännu en stark applåd brusat genom salon-
gen, aflägsnade sig publiken och den lyckade jubile-
umsföreläsningen var till ända.

PAR BIKOLLS sedvanliga konsert gafs den 5 den-
nes i Musikaliska akademien. Under direktör E.
Åkerbergs energiska och skickliga ledning ut-
förde den ypperligt samsjungna Brikoll-kören Randels
anslände högtidskör, Wennerbergs storslagna »O Gud,
som styrer», ett par Bellmansånger samt Normans
ståtliga sekularfestkantat, hvars soli erhöles ett myc-
ket godt utförande af hrr W. Dorph och G. Sjö-
berg. Den senare, som förfogar öfver en präktig
basstämma, hvilken med ett öppnare sångsätt skulle
göra sig än bättre gällande, föredrog därjämte E. Åker-
bergs vackra ballad »Skogsrået» med stråkorkester
och två pianos och vann härför lifligt bifall. Sällska-
pets väl samspelade stråkorkester utförde lilekades
en målade stämningssbild »På fjället» och hr Trobäck
utfylde programmet med trenne nummer för violoncell,
för hvilka utförande han välförtjänt applåderades.
Salen var i det närmaste fullsatt af en högtidsklädd
publik, bestående af sällskapets medlemmar i ordens-
dekorationer samt damer.

HYLIN & C^{OS}

FABRIKSAKTIEBOLAG

KONGL. HOFLEVERANTÖR.

UTSTÄLLNINGSTVÅLAR:

VIOL, HYACINTHE, HÉLIOTROPE, SYRÉN M. FL.

THEA-ROS-PARFYM M. FL.

prisbelönta vid 1897 års utställning med

GULDMEALJ

Försäljes i våra butiker

8 Regeringsgatan — Vesterlånggatan 16.
A. T. 64 69. A. T. 24 97.

samt hos alla finare parfymhandlare i riket.

RÄTTELSE.

**I NEKROLOGEN ÖFVER FRU AUGUSTA ATTER-
BOM** i n:r 97 af Idun hade tyvärr, på grund af
manuskriptets stora svårsläplighet, ett par vilseledande
tryckfel insmugit sig, som härmed rättas. På andra
sidans andra spalt, raderna 18 och 19 uppfirån, står:
»Den ömhet, hvilken enligt tidens sed hennes man
icke lagt i dagen» o. s. v. Detta skall vara: »Den
ömhet, hvilken enligt tidens sed hennes mor icke
lagt i dagen...» Dessutom kallas i början af ar-
tikeln fru A:s födelseort oriktigt Bögstorp; bör vara
Bågstorp.

Soulard-Siden

85 öre till kr. 3:85 pr meter

i nyaste mönster och färger

äfvansom svart, hvitt och kulört Henneberg-Siden från 65 öre till
kr. 16:45 pr meter — slät, randig, rutig, fasonerad, damast m.
(cirka 240 olika kvalitéer och 2,000 olika färger, mönster m. m.).

Siden-Damast	fr. 90 öre—16,45	Bal-Siden	fr. 65 öre—16,
Siden-Bastklädn. pr robe	kr. 12,30—58,80	Siden-Grenadin	» 90 öre— 8,
Siden-Foulard, tryckt,	» 85 öre— 3,85	Siden-Bengalin	» kr. 1,75— 8,

pr mtr. **Siden-Armures, Monopols, Cristalliques, Moire antique**
Duchesse, Princesse, Moscovite, Marcellines, siden till täcken o.
flaggor m. m. porto- och tullfritt till hemmet. Profver och ka-
log omgående. — Dubbelt porto till Schweiz.

G. Hennebergs Siden-Fabrik, Zürich
(K. & K. Hofleverantör.)

Skidor
af svenska, norska och finska typer.
Lappskor (skydda mot golfdrag och
kyla i allmänhet), Bambu-
skidstafvar, Raggsockor, Båndskor m. m.
OBS! Rikt illustr. priskurant gratis på
begäran.
Carl Liljefors, Upsala.

Aug. Hoffmann
Kungl. hofleverantör
Pianofabrik
18 Lästmakaregatan 18.
Obs. Instrumenter uthyras.

Skura icke
kokkäril med sand och aska, ty därpå slites
kärilen och förteningen ut!
Det bästa och angenämaste skur- och ren-
göringsmedel är **Lagermans Kraft-Skur-
Fulver** Säljes hos alla minuthandlare i
riket. Ende tillverkare Kraft-Tvål-Fabri-
ken, Jönköping.

Lektyr!

Ett antal äldre årgångar realiseras till be-
tydligt nedsatta priser och erbjudas för dem,
som förut ej äga desamma, en billig, om-
växlande och lärorik lektyr. Mot insän-
dande af nedannämnda belopp till Expedi-
tionen af Idun, Stockholm, erhålles inom
Sverige **portofritt**:

Idun 1893 (n:r 1 felas)	2: 25
Idun 1894 (komplett)	2: 25
Idun 1895 (julnummer oberäknadt)	2: 50
Idun 1896 (d:o d:o)	2: 50
Idun 1897 (d:o d:o)	3: —
Idun 1898 (med juln.)	3: 50
Iduns julnummer 1894	0: 20
Iduns julnummer 1895	0: 55
Barngarderohen 1893 (12 n:r)	1: —
Kamraten 1894 (n:r 19 felas)	1: 25
Kamraten 1895 (n:r 7 felas)	1: 50
Kamraten 1897 (n:r 18 felas)	1: 50
Kamraten 1898	2: —

Vid rekvisitionen, som skall åtföljas af lik-
kvid, torde noga uppgifvas, hvilken af ofvan-
nämnda årgångar som önskas.

Exp. af Idun.

Obs.!

Pärmar till Idun	1: 75
d:o » Iduns romanbibliotek	0: 75
d:o » hjälpredda	0: 50
d:o » Kamraten	0: 75

Sparkasseräkning

Räntegodtgörelse 5 proc.
I landsorten boende torde hänvända sig
direkt till banken.

**Aktiebolaget
Stockholms Diskontobank**
Hufvudkontor:
1 Regeringsgatan 1
Afdelningskontor: **HÖTORGET 8.**

**Aktiebolaget
Sundsvalls Handelsbank,**
Gustaf Adolfs Torg n:r 14,
godtgör å sparkasseräkning 5 %.
Å hvarje bok kan lyftas intill kr. 1,000 i
månaden utan särskild uppsägning.

**Bankaktiebolaget
Stockholm—Öfre Norrland,**
Drottninggatan 6.
Hushållräkning 5 %.
Kassafack till 15, 20, 25 kronor.

ÖFRU A TELIER för Damtoiletter
Stockholm, 19 Tunnelgatan
rekommenderas i benägen åtanke. Välskilt
elegant snitt till moderata priser. **Särskild**
afdelning för beställningar från landsorten,
som utföras omsorgsfullt utan profning då
ett välsittande lif insändes jämte längdmått
på kjolens bak-, sid- och framvåd, och då
för ändamålet särskildt konstruerade meka-
niska byster inköpts, kan hvarje figur på-
räkna ett välsittande arbete. Finaste re-
kommendationer öfver hela landet. Förfråg-
ningar besvaras omgående. Telegrafadress
ÖRNS, Stockholm. (S. T. A. 58410)

Pärmar

till IDUN 1899 finnas nu att
tillgå. Pris 2 kronor.
Iduns Expedition.

Inteckningsbolaget.

—Stockholms Intecknings-Garanti Aktiebolag—
Hufvudkontor: **Malmorgsgatan n:r 1,**
öppet 10—3.
Afdelningskontor: **Biblioteksgatan n:r 13,**
öppet kl. 1/2 10—3.
Depositionsränta 5 proc.
Upp- och Afskrifningsränta 3 »
Sparkasseräkning (vid Afd.-kont.) 4 1/2 »
På kapitalräkning å 6 mån. uppsägning
godtgöres Bankens högsta depositionsränta
och tillämpas vid inträffande ränteförändring
den nya räntesatsen omedelbart utan före-
gående uppsägning. (S. T. A. 51875)

Genom apotek och hrr handlande
samt direkt erhålles

Santalmissionens

TE Broken Orange
Pekoe å 6: 40 pr kg.
Nästan omedelbart
färdigt för servering.
Drygast.
Märk! Vi sälja
denna första sort oblandad 3 å 4 kr. billi-
gare pr kilo än vissa andra firmer.
Pekoe å 5: 60 pr kg.
Mindre aromrikt. Utmärkt hvardagste.
Insänd 40 öre i frimärken, så erhålles prof
af önskad sort.

Santalmissionens Tedepot,
Trievaldgränd 2, Stockholm.

Nestlé's Barnmjöl.

**Bästa näringsmedel
för barn.**
30-årig framgång.
Säljes på alla apotek. Parti-
försäljning Instruktionsapoteket
Nordstjernan. Prof gratis från
HECTOR & C:o, Skeppsbron 18,
Stockholm.

Sparkassa 5 1/2 proc.

**Aktiebolaget
Stockholms Privat-Assistans.**
Bank- & Hufvudkontor
16 Regeringsgatan 16.

Passande till julpresenter.

I Fanny Gelsins Parfymmagasinet,
Malmorgsgatan 5, Stockholm (midt emot Hotell Kung Karl),
har nu från utlandet inkommit finaste parfym. Eau de Cologne, tvål och toil-
lett-artiklar, parfymetuier, kristallgarnityr, rafraichisseurer m. m., allt från väl-
kändaste firmer och till billigaste priser. Till landsorten mot efterkr. Rikst. 2225.

Julutställning

af säsongens nyheter i **Galanteri- och Modevaru-Branchen** hos
K. Forsberg & C:o, Nya Operahuset.

Via postlinien SASSNITZ—TRELLEBORG

förmedlas den snabbaste förbindelsen till kontinenten medelst de stora, elegant och
kvämt inredda **hjulångarne Svea** och **Germania** samt propellerångarne **Rex** o.
Imperator. OBS! Endast en tullbehandling! Vidare genom von Essen & Frick, Malmö
Kontinentkontoret, Trelleborg, och **Stockholms Resebureau**, Stockholm, genom hvilken
nära biljetter för resor öfver hela världen tillhandahållas. Svenska rundresbiljetter
lämnas genast utan tillägg af provision

Mannamor,

som numera är att erhålla hos hvarje väl sorterad spicerihandlande i riket, är en dry-
af högsta näringsvärde, den innehåller förädlad honung och cacao jämte andra ingre-
enser framställda af rena naturprodukter, den är ytterst välgörande för såväl friska, sju-
som barn.
Aktiebolaget Carl G. Petterssons Konfektfabrik.

**C. E. Lagerström
Stockholm**
Frejamagasinet
Sybehörs- och Modesaffär.
Specialitet:
Garneringsartiklar
till klädningar o. kappor.

TILL KONFIRMATION OCH MUSIK-
T UNDERVISNING mottagas flickor före
20 jan. 1900. Adr. S. J. o. D. Fryksenius,
Magneskog. (995)

För utstyrsrar,

Duktyger, linne- och bomullsvaror,
billigast hos
BRÖDERNA SVENSSON & C:o,
16 Hamngatan 16.

Banyuls Trilles.

Ett apitgiftande, magstärkande
vin, afsedt för konvalescenter
och svaga personer i allmänhet.
Rekommenderadt af många hrr
läkare.
Pris pr butelj kr. 3,50 hos
Högstedt & C:o,
Stockholm, 32 Regeringsgatan

O. A. Nilssons Advokatbyrå

Innehafvare:
O. A. Nilsson, Arthur Rockström,
Hofrätts e. o. notarier.
38 Stora Nygatan 38.
Allm. Tel. 2157. Rikst. 2408.
Kontorstid 9 f. m.—4 e. m. Årsackord
på förmånliga villkor. Engelska och
tyska talas. (S. T. A. 64263)

»OCH ÄNDÅ — — —» AF
»ELNA».

(FORTS. O. SLUT FR. BIL.)

MEN lika ofta förjagades den Store Gud! Skulle hennes eget grymma offer då ha varit förgäfvat? Var det väl tänkbart, att hela hennes af längtan förtärda lif lefvats till ingen nytta?... Skulle detta vara resultatet af hennes dagars förtviflade strider och hennes nätters mörka kval? Det fanns då ingen rättvisa i himlen... Omöjligt!... Och ändå — modersögat såg så klart, att det unga hjärtat led, att det fanns något, som det åträdde dag och natt, och som i tyshet förtärde det. Och detta något, det var... det var... Ah, hon hade kunnat bli vansinnig af förtviflan! Figurligt taladt, hade hon ju likt pelikanen sargat sig själf för att bereda sitt barns lycka. Allt hvad Lys kunnat drömma om, hade kommit henne till del, och ännu var hon redo att göra allt — men hvad hjälpte det?... Hon hade ju endast uppnått att göra henne olycklig! Ännu hade Lys icke häntydtt därpå, men det behöfdes ej, hon visste det alltför väl. Lys hade redan varit på väg att öppna sitt hjärta för henne den gången fru Hill afbröt deras samtal. Det hade sen dess kommit till en större grad af förtrohet dem emellan, och hon visste, att Lys nu endast afväktade ett lägligt tillfälle att yppa sitt hemliga önskemål för henne, för att gentemot sin tant få henne till sin bundsförvant. *Henne!*

Hon blef ömsom varm och kall vid denna tanke. Hur skulle hon kunna afstyra det, som hon fruktade mest af allt, fanns det då intet medel? — Måhända ett... men hennes ögon mörknade därvid... Det fanns ett, som varit henne lika dyrbart om möjligt som hennes barn, det var — hennes tadelfria rykte. Skulle hon offra äfven det? Hon satt med sammanpressade läppar... Då ljud plötsligt dotterns stämma klar och fylig ut till henne, och under det hon lyssnade, föll svaret i hennes inre likt ett obevekligt domslut: ja, äfven det!

Lys sjöng som alltid med detta dramatiska föredrag, som var henne eget och som alltid griper åhörarnas hjärtan och sinnen. Det var sin hela själ hon lade in i sången, och den arma modern lyssnade med bäfvan. Tonerna svällde ut och sjönko, tills sången slutligen dog bort i en klagande hviskning. Men hvad var detta? Det lät ju som en snyftning!

Hon ilade in och fann Lys med bortvändt ansikte, men upplöst i tårar. Ömt lade hon sin arm om hennes hals och drog henne sakta intill sig med en lång dröjande kyss på hennes panna. Hon visste, att nu skulle det komma, men nu ville hon också göra sitt yttersta...

»Hvad! gråter min lilla solstråle? Låt mig få trösta er, lilla vän, kan jag icke hjälpa er på något sätt?»

Lys upplyfte hufvudet, och det kom en stråle af hopp i de tårfyllda ögonen: »Jo, jag är säker, att ni kan det!... Under dessa veckor har jag ju lärt mig hålla af er nästan mer än min kära tant Klara, nästan som — en mor! Ah, om jag hade en...» och hon

slog häftigt armarna om sin mors hals.

»Mitt barn, mitt stackars barn,» mumlade denna darrande, men på samma gång utsägligt lycklig att åter få kalla henne så, utan att Lys i sin upprörda sinnesstämning gaf akt därpå.

För första gången höllo mor och dotter hvarandra fast i en lång, innerlig omfamning, och bådas hjärtan klappade kännbart mot hvarandra, det ena af vild fröjd, det andra i dof smärta. Det var Lys, som först saktat lösgjorde sig.

»Ser ni, det förekommer mig, som om ni förstode mig bättre än tant Klara, och till er kan jag tala så förtroendefullt... Ni ser, hur omhuldad jag lefver här, ja, hur nära nog bortskämd jag blir, och ändå... Jag tror ni icke kunnat undgå att märka, att jag icke är lycklig. Förr har jag icke vetat, hvad det var, som fattades mig, men alltsen jag sett fru Landori, vet jag det. Det har blifvit min dröm, mitt enda önskemål att — få gå in vid operan! Får jag det icke, kommer jag att dö.» Hon yttrade dessa sista ord med ett lugn så stilla och hemskt, att hennes åhörarinna icke tyckte sig ha skäl att betvifla det, och hon ryste.

»Men min unga vän,» började hon mildt, »jag är säker på, att ni icke har en aning om, hvad det betyder att 'gå in vid teatern'. Hur skulle ni det kunna ha, ni, som lefvat hela ert lif här ute på landsbygden. En enda gång har ni sett en teaterrepresentation, och därför, att en viss fru Landori därvid lyckats totalt bedåra er, drömmer ni om att som hon från scenen förtrolla en hel publik, såsom den högsta tänkbara lycka! Men låt mig säga er, att fru Landori, omstrålad

af rampens ljus, med lif och själ inne i den rol hon för tillfället fått till uppgift och hyllad af publiken, är kanske någonting diametralt motsatt fru Landori såsom privat person. Ni unga, oerfarna barn, hvad vet ni egentligen om teatern — om lifvet bakom kulisserna? Har ni någon aning om all den usla smuts, som med eller mot deras vilja är oupplösligt förknippad med de flesta sceniska konstnärers lif? Just denna fru Landori — för att taga ett exempel, eftersom ni finner henne så beundransvärd — jag har hört både ett och annat hviskas om henne. Hon är rik, och man säger, att hon — låter underhålla sig af sina älskare. Hon lär lefva i sus och dus och förlösa sina inkomster lika fort, som de inflyta. Det berättas, att hon är en intrigant af första ordningen, och att hon icke tål andra stjärnor vid sin sida för att icke fördunklas af dem. Hon spelar charmant, ja, men bäst, påstås det, när hon — druckit ett eller två glas champagne för mycket — Af allt att döma är hon — bör hon vara — en usel person... Tänk er nu själf såsom aktris! I blotta ordet ligger ju redan i de flestas öron en föraktlig klang. I och med detsamma ni prisgifver ert namn åt offentligheten har ni äfven blottställt det för illvilliga rivalers smutskastning. Det finns ingen nedrighet så usel, som man icke kan tillvita en aktris, vore hon aldrig så hederlig. Och om ni verkligen kan öfverleva en debutants alla svårigheter, lyckas strida er igenom alla usla intriger, smälta alla oförsämdeheter, öfvervinna er afsky för osympatiska medspelare, kufva hvarje skynt af er medfödda blygsamhet, sätta er öfver alla oundvikliga obe-

hag, uthärda tvånget af hela serier själsödande repetitioner — och ni så ändtligen står inför publiken, hvad sedan? Er konst är en såpbubbla! För de få minuter den varar måste ni föra ett sträfsammare lif, än ni någonsin drömt om. Och har ni tänkt på, att ni måste försaka lyckan af ett stilla hemlif, att ni inom eller utom scenen aldrig får vara er själf, emedan ni tillhör offentligheten? Ah, min vän, betänk er, betänk er två gånger innan ni vågar det steget. Jag hade en gång en vän, som måste våga det, hon hade ej annat val, men hon har ånrat sig bittert många gånger... Ni är ju ung ännu, ni skall gifta er, bli kvitt dessa ungdomliga drömmar och bli — lycklig!»

Hon hade talat sig varm, men då Lys upplyfte hufvudet för att svara, syntes det, att hon ej lätt öfvertyga sig.

»Allt hvad ni där sagt mig, fru Lind, visste jag förut! Jag är oerfaren, men böcker ha lärt mig en hel del. Jag är ung, men just därför tror jag så varmt på konstens förädlade uppgift i lifvet, och jag känner mig som kallad för just denna uppgift. Och tror ni väl, att jag ett enda ögonblick kunde sätta min egen makliga tillvaro eller mitt eget sinneslugn i främsta rummet, om jag hade fritt val? Hvad betyder min lycka eller mitt lif på det stora hela? Det får i själfva verket först då någon betydelse, när jag i det stora helas tjänst ställer de krafter och sär-egna anlag, hvarmed naturen utrustat mig. Se nu icke så förebrående på mig, lilla tant, jag vet, hvad ni vill säga! Det är ju bra otacksamt af mig, eller hur, att öfverge min kära tant Klara, som

K. ANDERSON
Korjuvelerare
Jakobstorg
STOCKHOLM

Sacave & Co
rekommendera sina
Spanska Viner
Kommissionslager af
Champagne, Bordeaux
Bourgogne & Rhenska

Grand Hôtels
eleganta
RESTAURANT, CAFÉ och FESTVÅ-
NINGAR rekommenderas.
Déjeuners, Diners & Soupers à
prix fixe och à la carte.
Taffelmusik!
(S. T. A. 67194)

Skydd åt efterlevande!
Allmänna
Pensionsförsäkringsbolaget
tillförsäkrar på fördelaktiga villkor
utmättningsfria pensioner
åt änkor och barn eller andra efterlevande
meddelar dessutom lifränte-, kapital- och
testaments-försäkringar i olika kombinationer.
OBS! Äfven genast börjande lifräntor.
Allt bolagets vinst tillfaller de försäkrade antingen i form af höjda pensioner eller nedsatta försäkringsafgifter.
Hufvudkontor: Strömsborg, Stockholm.

DAMER, HVILKA KLÄDA SIG EFTER
NYASTE MODET, Schweizer & Co., Luzern (Schweiz.)
Sidentygs-Export. (D)

böra icke underlåta att begära våra profver.
Specialitet: Nyaste sidentyger för brud-, sällskaps- och promenadtoaletter.
De utvalda sidentygerna sändas till Sverige endast direkt till privatpersoner tull- och fraktfritt till hemmet.

Huskvarna Stålsymaskiner
Freja, Triumf, Ingeborg, Idun,
Familjemaskin, Handverksmaskin, mindre Ringskyttelmaskin, större Ringskyttelmaskin.
lämpa sig för all slags sömnad, såväl gröfre som finare, rekommenderas för alla, som vilja ha en lättgående och stark maskin.
Svenskt material! Svenskt arbete!
Obs! Vår nya patenterade trampa gifver åt fötterna den naturligaste rörelse, tröttar ej, samt är äfven för den ständigt arbetande fullkomligt oskadlig.
LÄKAREINTYG: — — — framför förut befintliga trampor denna nya är i sanitärt hänseende afgjordt att föredraga — — —
Huskvarna Generaldepôt,
Hamngatan 3 B, hörnet af Kungsträdgården.

För resande till Stockholm
rekommenderas Pension Continentale, 44 Vasagatan, hörnet af Kungsgatan, såsom en angenäm bostad under både kortare och längre vistelse i hufvudstaden. Rum med elektrisk belysning från kr. 2:— till högre priser. Matsal för resande finnes i hotellet. Omnibus möter vid Centralstationen.
Telegramadress: Bayoud, Stockholm. Rikstelefon nr 1689, Allmänna Telefon nr 633.
Högaktningfullt
C. Bayoud,
f. d. 10-årig innehafvarinna af Hôtel Continental i Stockholm.

Kamrater emellan.
En bok för unga flickor af H. S. LYNGE.
Bemynd. öfvers. af ELISABETH KUYLENSTIERNA. Kronor 2: 25.
»En bok just sådan som unga flickor vilja hafva den.»
I hvarje välförsedd bokhandel på Lars Hökerbergs förlag.

OBS.! OBS.! OBS.!
Ett större parti
DAMAST-DUKAR
af Almedahls Fabrik.
Storlekar 120 x 120, 150 x 150, 180 x 180, 180 x 210, 180 x 240, 180 x 270, 180 x 300, 180 x 360, 180 x 420.
Säljes till fabriken priskurant med **15 proc. rabatt.**
Oskar Nilsons Garnbod,
80 B Drottninggatan 80 B
Stockholm.
OBS.! Lämpligt tillfälle för Hrr Källarmästare!
Till landsorten mot efterkraf.

Bolinders Gaskök
ekonomiska — hållbara — billiga.
F. Uhnér & Co, Utsökt sortiment af
Möbetyger, Gardiner,
Portiärer, Borddukar, Mattor
— Etablerad 1866 —
22 Fredsgatan 22.
— Reelt och billigast —
Profver utlämnas till landsorten.

varit min barndoms goda fé? Det är också det enda, som smärtar mig. Just därför har jag räknat på er! Ack, om ni ville använda hela ert inflytande för mig, sedan ni först så skonsamt som möjligt beredt henne på saken. O, jag ville så ogärna vålla henne sorg. Jag tycker mig ju nästan ha större förpliktelse gent emot henne, än om jag vore hennes eget barn... Men detta är ingen öfverinlning å min sida. I fyra år har jag stridt med denna tanke, tills den nu omsider blifvit mig öfvermäktig. Goda tant, lofva mig, att ni hjälper mig!... Se här kommer tant Klara, tala till henne nu, jag skall lämna er ensamma.»

Nora Landori var förintad. I samma ögonblick, som Lys lämnade rummet, var det slut med hennes nästan öfvermänskliga själfbehärskning. Hon var utom sig och vandrade upprörd af och an i rummet, då fru Hill inträdde. Det var blott med möda denna kunde utforska anledningen till hennes obehagade förtviflan. Gång på gång ropade hon i de mest hjärtlitande tonfall: »Jag kan aldrig tillåta det — jag vill det icke — det får ej ske! Hur kan man begära det af mig — af mig!»

»Kära vän,» sade fru Hill blidt, »låt flickan få följa sin håg. Vi veta båda, att du gjort, hvad på dig ankom för det, som du ansåg vara hennes lycka. När det nu befinnes vara raka motsatsen, nåväl — så tag henne med dig, det skall just bli hennes lycka att få dela ditt lif...»

»Och min olycka! Dagligen och stundligen skall jag marteras där af...» och Nora Landori vred sina händer.

Hennes vän lade sin hand på

hennes axel. Hon försökte se varmt på henne, men tårarna bländade hennes egna ögon.

»Icke sant,» sade hon helt stilla, »det är ju nu, som det varit förr under dessa långa år, ditt hjärtas innersta mening att offra allt för din Lys?»

Den andra svarade icke och rörde sig icke.

»Stackars min vän, kan du ej se, att du då måste fortsätta, som du börjat? Det är ju icke din lycka eller olycka det här gäller. Hitills har du själfvilligt fördragit årslånga kval under skil-mässan från ditt barn. Det är ingen ny rol du nu får — det är endast ombytta förhållanden. Du skall lida fortfarande för hennes skull, fastän motvilligt och nu vid hennes sida. Jag vet, att du är stark nog att göra det för henne!»

Nora Landori teg. Hon satt länge med neiböjdt hufvud, och när hon såg upp var det med den dödsdjutna hindens blick.

»Jag har gjort allt hvad i en människas förmåga står, allt hvad man kan begära af en mor för att förhindra detta — och ändå...» sade hon långsamt. »Begär ej, att jag genast skall kunna inse, hvad jag bör göra — likväl anar jag, att du måste ha rätt... Nåväl, jag skall taga henne med, jag vill själf leda hennes första steg på tilljorna, eftersom jag icke fick leda hennes första steg i lifvet... Men ännu vill jag icke yppa för henne, hvem jag är. Hon skall först lära känna sin mor som »aktrisen» Landori... Lämna mig ensam en stund och skicka henne sedan hit.»

Det var afgjordt. Då Nora Landori återvände till sitt nu dubbeltrönbeströdda verksamhetsfält, medförde hon sin dotter eller som

hon alltjämt kallades — fröken Hill. Lys var öfverlycklig. Hon hade svårt att dölja det för sin tant, där denna stod på trappan och viftade till afsked. Fru Hill såg allvarlig, nästan sträng ut i detta ögonblick, men knappast hade vagnshjulens buller dött bort, förrän hon begrof ansiktet i en soffkudde och snyftade högt. Lys hade blifvit henne kär som en egen dotter. Äfven hon hade bragt sitt offer, men utan ett ord af klagan...

Det hade varit fru Landori möjligt att uppskjuta hemresan till dagen före sitt första uppträdande under den nya säsongen. Hon hälsade nu den unga flickan välkommen i sitt hem med en vemodig innerlighet, som denna hade svårt att förstå.

»Jag hoppas du skall trifvas här, barn,» sade hon, när hon förde henne till hennes rum. »detta skall bli ditt hem för den närmaste framtiden. I morgon skall du få se din beundrade fru Landori, och efter föreställningen skall jag bereda dig tillfälle att göra hennes bekantskap i hennes klädloge. Det kan för din blifvande konstnärsbana vara godt att genast från början skaffa sig denna intriganta person till vän och ryggsöd.» Hon log ett outgrundligt löje, kysste den unga flickan och lämnade henne åt sina funderingar.

Hvilket komfortabelt hem! Här finns allt, hvad en förfinad smak kan ästunda, och på samma gång allt som förmår skapa verklig hemtrefnad. Tant Lind måtte vara en stor teatervän, ehuru hon besynnerligt nog aldrig förr talat därom — det fanns en hel rad af konstnärporträtt därnere — och så

tyckes hon ha stort inflytande på teaterdirektionen, efter hvad hon lätt undfalla sig... Bra, god och oegennyttig är hon också, som så där tar sig an mig... O, i morgon får jag åter se fru Landori... Detta var Lys' sista rediga tanke, innan hon inslumrade.

Applåderna dånade ännu, när Anita stod tillreds att föra Lys till sin matmor efter föreställningens slut.

»Fru Lind låter hälsa er, ni skall vara god att komma fort, hon väntar er redan hos fru Landori.»

Lys gick framåt som en drömande, öfvervåldigad ännu af det mäterliga spel hon nyss åsett. Och nu skulle hon om ett par minuter stå ansikte mot ansikte med denna diva! Hur skulle hon kunna tacka tant Lind, som beredt henne denna njutning, ehuru denna själf i sista minuten blifvit hindrad att följa med... Nu öppnade Anita dörran.

Fru Landori ännu i sin fulla teaterprakt stod med ryggen mot ljuset, då Lys blygt inträdde, men med bestörtning såg denna sig om efter fru Lind.

»Lämna oss, snälla Anita...» Huru, detta var ju fru Linds röst, ehuru så förunderligt bruten? Och fru Landori — det var... det var ju — fru Lind! Hur hade hon kunnat undgå att se det.

Men hvad betydde detta! Fru Landori — Lind drog henne häftigt intill sig och kysste henne lidelsefullt gång på gång.

»Sätt dig här bredvid mig, och hör hvad jag har att säga dig. Se på mig, ja, det är verkligen jag, din tant Lind, min Lys, men jag är ännu mer än så! Du minns, att fru Hill strax före vår afresa anförtrod-

de dig, att din mor ännu lever, och att det berodde på hennes samtycke, om du skulle få följa din håg? Din mor, din usla mor, som så länge dolt sig för dig, fast hennes kärlek alltid omsväfvat dig, det — är — jag! Ja, aktrisen Landori är din mor, kan du höra det, utan att afsky mig? Du vet allt, som berättas om mig, tror du, att du en enda dag kan uthärda att lefva i mitt sällskap och deltaga i samma lif som jag lever?»

Lys' ansikte var ett helt studium. Så många olika känslor afspeglade sig där på en gång. Hon öppnade munnen för att tala, men utan att få fram ett ljud, gled hon från soffan ned framför Nora Landoris fötter och gömde ansiktet i hennes knä.

»Lys, barnet mitt, stig upp, hur ofta måste jag upprepa för dig, allt hvad världen säger om din mor, har du glömt det? Stig upp säger jag.»

Lys stod rak framför sin mor, och hennes ögon ljungade: »Låt världen säga, hvad den vill, låt alla tala ondt om dig» — hon drog ett djupt andetag — »jag tror på dig!»

»Lys, se på mig,» hennes röst lät underligt sträf, »betänk att ditt öde kan bli likt mitt: ett stort namn på scenen, ett illa beryktadt därtanför. Väger du följa mig i spåren ändå?»

»Ja, ändå!» Det var ett jubelrop. Det kom en giimt af fröjd och stolthet i hennes mors ögon, men den slocknade strax. »Ändå!» upprepade hon sakt. Det var en smärtfull suck.

Hållbaraste

äro

Äkta Ryska Galoscher
(Petersburgs-Fabrikatet)

därför äfven billigaste.

Nyttiga Julklappar för Barnen!

OS - KLÄDER
I största urval hos **M. BENDIX,**

29c Drottninggatan 29c, 5 Sturegatan 5.

Nyttiga Julklappar!

21 Klarabergsgatan 21.

I Johanna Brunssons praktiska konstväfnads-kolas försäljningslokal, Klarabergsgatan 21, finnes Portiärer, Gardiner, Borddukar, Flossamattor, Skottska Mattor, Braskuddar och mindre Kuddar, Stolslängder, Öfverkast, Serverings- och Brickdukar, större och mindre Thédukar, Skärp och Isätningar, Handdukar och Korsetter samt förkläden i många olika mönster från 1:75 till högre priser m. m. OBS! Alla arbeten äro väfda för hand i väfskolan.

Östermalms Mek. Gymnastiska Institut

4 Sturegatan 4.

Öppet för damer kl. 11-1.
Mekanisk-gymnastisk behandling verkar särdeles fördelaktigt mot blodbrist, neurastheni, hufvudvärk, hjärtsjukdom, förstoppning m. m. Föreståndare D:r A. Levertin.

En vacker och kärkommen julgåfva i hvarje hem är utan tvifvel

ETT PRESENTKORT

af den nya, synnerligt rikt illustrerade upplagan af **N. P. Ödmans Valda Skrifter**

Utkommer fullständigt under nästa år i 40 häften å 35 öre. Om 5 ex. köpas, lämnas det sjette exemplaret gratis.

STOCKHOLM
Fahicrantz & C:os Förlag.

Öfvertraffad till frambringande af en vacker hud.

KALODERMA

• KALODERMA-GELÉE • KALODERMA-TVÅL •

F. WOLFF & SOHN, KARLSRUHE.

Erhålles å Apoteken samt 1:sta klassens Parfymeri- o. Frisér-Affärer.

GOTEBORGS

KEK

Enda i landet Efter Engelsk metod

Guldmedalj 1891 * 1896 * 1897

den finare Specerihandeln Kongl. Hofleverantör

Brännskador.

Till följd af sin utmärkta verkan att förekomma uppkomsten af brännblåsor och lindra svedan har D:r P. Håkansson Salubrin vunnit stor användning vid behandling af brännskador.

Om utspädningen, särskildt vid fall af sår eller längre behandling, efterse den hvarje flaska Salubrin åtföljande beskrifningen. Allmänheten varnas mot efterapningar af fabrikatet.

Våla-Stolar.

Undertecknad får för den ärade allmänheten rekommendera sina välgjorda arbeten af alla sorters Stolar, såsom sals-, förmaks-, pinn- & gungstolar samt sals-, serverings- och nattduksbord m. m. Beställningar utföras skyndsamt och till billigaste priser. Illustrerad priskurant sändes, då enkelt porto bifogas.

Postadress: **J. LINDHOLM,** Öster-Våla.
Cibils världsberömda flytande **BULJONG** rekommenderas till alla husmödrar.

Soppa à la »Cibils». Sopprietter kokas väl i den kvantitet väten, som anses behöflig, afsilas eller passeras genom durkslag. Därefter tillsättes »Cibils», hvarvid beaktas, att soppan är lagom stark, när den är lagom salt. För uppkoka och serveras. Således ingen tillsats af enbart salt eller krydda. I minut hos delikates- och specerihandlare. En gros hos I. Lagervall & C:o, Göteborg.

Professor G. Cederschiöld
behandlar med egen massagemetod:
nerv- och kvinnosjukdomar,
mag- och tarmsjukdomar,
näs- och svalkatarr m. m.
Engelbrektsgatan 5.
Träffas hvardagar 2-4. — Tel. Östern. 2826.

Tandläkare TOM von HALL.
— 15 Stureplan 15. —
Hvard. 10-2, 5-6. Helgd. 10-12.
Allm. Telefon 58 48.

Tandläkare
John V. Lindh-Hygrell,
11 Birgerjarlsgatan 11.
Rådfrågningstid 1-2. — Allm. tel. 130 57.

Tandläkare Sjöquist
Drottninggatan 68, Stockholm.

TANDLÄKARE
G. G:son Hård af Segerstad,
Alma Hård af Segerstad
Birger Jarlsgatan 13, 1 tr.
Rikstel. 2048. Allm. tel. 86 46.

Tandläkare G. W. Widfond
Drottningg. 74. — Rikstel. 2754.
OBS! Garanti för hållbarhet.

Tandläkare WIBOM,
Östermalmstorg 1.
Mottagningstid 10-12, 6-7.

Tandläkaren
D:r Erik G. Åkerlund
har efter fleråriga studier och praktik i
Nord Amerikas Förenade Stater öfvertagit och
fortsätter Tandl. Carl Rosanders praktik
i nr 36 Malmskilnadsgatan.
Rådfrågningstid 12-1. Allm. tel. 57 63.

D:r Pontins Sjukhem
för kvinnliga patienter. (Mag- och Tarm-
sjukdomar.) Stora Badstugatan 6, Stock-
holm. Riks 53 17.
Mottagningstid kl. 12-1. (G. 92917)

Damhårabeten.
**Peruker, Benor, Flåtor, Län-
kar** m. m. i tusental hos Herr och Fru
E. MALMBERG, 58 Klarabergsgatan 58.

Världens bästa Zitrar, lättlärd inom 1 timme.

Otto Hillman, Göteborg.

Sparsamma husmödrar!
Köp, pröfva och döm, om icke Nanny
Sandströms kokbok:
God husmanskost,
är en liten riktigt bra kokbok! Den nu ut-
komna nya upplagan är betydligt tillökt och
förbättrad af en inom kokkonstens område
högst erfaren och ansead gammal husmo-
der; kokboken är därför äfven en synner-
ligen lämplig och billig present till edra
tjänarinnor. Pris: häft. 1 kr., inb. 1,25.
Till salu i alla boklädor och hos
Adolf Johnsons förlag, Stockholm.

Lotten Ljungdahl'
Hvitvaruaffär
9 Malmskilnadsgatan 9.
Allm. Telef. 106 14.
Beställningar emottagas å all slag
sömnad, äfven då tyg in
lämnas.

BRAND
FÖRSÄKRINGS
AKTIEBOLAGET
FENIX
JAKOBSTORG

KNEIPP BADEN BORG,
NORRKÖPING.
Vinterkurerna (1 okt.-15 maj) mycket verksamma
Kurorten hålles öppen äfven under Julen.

Amerikansk Flottyrpanna
för tillagning af »Fransk potatis» eller andra i flottyr kokade rätter.
JOSEF LEJA, STOCKHOLM.
Kronor 3:50.

Skandinaviska Gummiaktiebolagets Galoscher.
Hållbarheten garanteras. Billigare än ryska.

Gotlands Konservfabriksförenings
tillverkningar af ärter, bönor, sockerärter och spenat
rekommenderas.

Hygien vid fabriken öfvervakas af Bataljonsläkaren D:r CARL BOLIN,
och den kemiska undersökningen bestrides af Löjtnant ARVID ZETTER-
LING, föreståndare för Visby kemiska station.

Analyser.
Vid undersökning af vatten från Stenstugård, använt vid Gotlands Konservfabrik,
har jag funnit detsamma friskt, klart och välsmakande, utan föroreningar af klor, ammo-
niak och salpetersyrighet, hvarför detsamma är till fabrikation lämpligt.
Arvid Zetterling,
Visby den 23 September 1899. Löjtnant, Föreståndare för Visby kemiska station.

Att jag undersökt ett parti konserverade ärter och bönor från Gotlands Konserv-
fabrik och funnit dem fria från metallföreningar, färgämnen och främmande tillsatser, in-
tygas härmed på begäran.
Arvid Zetterling,
Visby den 23 September 1899. Löjtnant, Föreståndare för Visby kemiska station.

Konserverna säljas hos följande Herrar Handlande:

- Östermalm:**
Joh. Alm, Sibyllegatan 65.
A. Brunander, Östermalmstorg.
C. Gust Carlsson, Storgatan 34.
Carl Dahlgren, Nybrogatan 40.
Axel Friedleif, Kommandögatan 24.
Carl Höglström, Karlavägen 41.
K. Wihl. Lindström, Brahegatan 39.
Erik Sjöman, Karlavägen 10.
Wiktorin & Grafström, Artillerigatan 40.
Aug. Österberg, Nybrohamnen 26.
- Norr:**
August Andersson, Tunnelgatan 27.
Aug. Boivie, Jakobsgatan 12.
August Carlsson, Malmskilnadsgatan 5.
Gustaf Ek, Klara Södra Kyrkogata 11.
Oscar Fyechting, Drottninggatan 75.
Arvid Flodin, Regeringsgatan 44.
Aug. Fiedlund, Kungsholmsgatan 25.
John Garström, Hötorget 6.
John Johansson, St. Badstugatan 40.
Ernst Löfgren, Mästersamuelsgatan 40.
Martin Ohlsson, Hötorget 11.
Erik Ohlsson, Malmskilnadsgatan 42.
Sundström & C:o, Hötorget 13.
Th. Svensson, Mästersamuelsgatan 64.
F. A. Westerberg, Drottninggatan 93.
- Vasastaden:**
E. O. Edström, Uplandsgatan 38.
Carl J. Gustafsson, Odengatan 68.
H. Ljungberg, Vestmannagatan 21.

- Kungsholmen:**
Ernst Lind, Schélegatan 3.
Knut Spira, Flemmingg. 17.
- Staden:**
Anders Antoni, St. Nygatan 8.
I. F. Ingmanson, Jerntorget 83.
Carl F. Johansson, Stortorget 7.
F. J. Kahn, Kornhamnstorg 61.
Hugo Moberg & C:o, Kornhamnstorg 59.
Anton Pettersson, St. Nygatan 20.
C. W. Sundblad, Kornhamnstorg 51.
Aug. Werner, St. Nygatan 39.
- Söder:**
Conrad Andrén, Hornsgatan 74 B.
John Björklöf, Götgatan 28.
J. Alfr. Carlzon, Götgatan 3.
C. G. Carlsson, St. Paulsgatan 5.
Ludvig Carlsson, St. Paulsgatan 18.
Osvald Engström, Götgatan 40.
Gust. Eklund, Högbergsgatan 28.
Axel Hansson, Götgatan 46.
Carl J. A. Karlsson, Hornsgatan 66.
Bröderna Lindström, Östgötagatan 35.
M. N. Linderblad, Hornsgatan 25.
Erik Mellberg, Götgatan 63.
Carl G. Möller, St. Paulsgatan 31.
A. Gust. Nord, Svedenborgsgatan 9.
Axel Otterberg, Götgatan 22.
Carl W:m Peterson, Hornsgatan 36.
John A. Pettersson, Stadsgränd 8.
C. A. Åkerholm, Götgatan 28.

Representant: **LUDVIG FLORY.**
Stockholm, 5 Klara Norra Kyrkogata 5 Allm. tel. 334.

JOH. LUNDSTRÖM & C:o.
Stenkol, Cokes,
1:a maskinkrossad **Anthracit,**
bästa bränsle för illuminationskaminer och värmeneccsärer.
Carré-Briketter
för kokspisar, kakelugnar, stryknugar m. m.
Allm. tel. 22 88. Kontor: 22 Skeppsbron 22. Rikstelefon 427.
Allm. tel. 60 19. Försäljning: 5 Strandvägen 5. Rikstelefon 22 20.
Allm. tel. 61 98. Filial: 1 Parmmätaregatan 1. Rikstelefon 20 12.

Olaus Olssons Kolimport-A.-B.
Stockholm.
1:ma ANTHRACIT.
Hushållskol. Cokes. Marie-Briketter
Lämpligaste julklapp åt herrar
är en låda af Havanna Magasinets cigarrer
Drottninggatan 21, STOCKHOLM, Filial: Norrmalmstorg.
Filial i Göteborg: Göteborgs Arkader.

En af alla omtyckt present!
Umbärlig för enhver, som förstär
läsa tidningar, d. v. s. klipper
det bästa af dessas innehåll är
Wilhelmssons **»För Tidningsurklipp».**
Registrator
Hos alla bokhandlare 1: 50, praktikband 3 kr.
eller från Wilhelmssons Boktr. A.-B., Grefströmgatan 39, Stockholm.

Exempel på omdömen:
»Ett litet praktiskt album. — — — Det
bästa är, att albumet gör allt användande
af gummi öfverflödigt. — — —
Nya Dagl. Allehanda.
»Solidt band, vacker utstyrelse. För in-
tresserade tidningsläsare, hvilka icke blott
vilja läsa, utan äfven gömma och minnas,
är denna registrator en verklig skatt.»
Östra Westmanl.

Laavey & Co. Äkta Spanska Viner

**Dockskåp, Pojkskåp, Barnmö-
bler, stort urval af Svenska
leksaker.**
Claestorpsboden,
26 Fredsgatan 26.
Filial: 12 Biblioteksgatan 12.

DAMERNAS JULARBETEN.
MÖNSTER
FÖR
GOBELNSÖMNA
OCH
KONSTVÄFNA
AF OLGA HAMBERG
FINNES I ALLA BOKLÄDOR
— PRIS KR. 2.50 —

Bröstkaramellen
HOSTIA
rekommanderas.
Ende tillverkare C. A. JANSSON,
Ragvaldstrappor A. Tel. 3718.
Försäljningsbodar:
Högbergsgatan 27, Malmstorgsgatan 6.
A. T. 1520 A. T. 11241

MUSIK-INSTRUMENTER
af alla slag,
Strångar och
Pris sändes gratis. Tillbehör
erhållas best och billigast från
A. Th. Nilssons Musikhandel,
Norrköping.

**När det
blir kyligt**
smakar en god kopp kaffe bättre än
ejest, synnerligast om Ederst kaffe är
blandadt med **Stockholms Kaffe-
Aktiebolags** berömda **Intubikaffe**,
som af de mest framstående profes-
sorer och läkare erkännes att som till-
sats göra kaffet hälsosamt, billigt,
drygt och välsmakande, och skyddar
man sig äfven därigenom mot kaffe-
förgiftning, som uppstår vid bruk af
kaffe enbart. Detta **Intubikaffe** säl-
jes i hvarje välordnad speceri-
och diverhandel i paketer å 25 och å
10 öre, men bör man akta sig för alla
värdelösa efterapningar, som gå under
namn af äkta, prima eller andra be-
nämningar, hvarför man bör efterse
att å hvarje paket är tryckt firmans
namn, **Stockholms Kaffe-Aktie-
bolag**, samt dess fabriksmärke med
ordet **»Patent»**, ty endast dessa äro
verkligt äkta och garanterade att in-
nehålla den hälsosammaste och bästa
kaffetillsättning.

Victor Enberg,
7 Brunkebergstorg 7
(I. F. Holtz f. d. lokal)
Specialaffär
för
Svarta och Marinblå
Klädningsstyger
jämta Hvita & Half-
sorgstyger.
Stort urval. Billiga priser.
Allm. tel. 41 58. — Allm. tel. 41 58.

Träsnidarejärn.
Största sortiment Illustrationer och pris-
lista sändas på begäran gratis.
P. AUG PAULSSON, Helsingborg.

Putsmedlet Sol
(»Patent»)
rekommanderas.

Clara Fabriks
Stearinljus

S. CLARA

Ett godt och billigt bordssmö-
är
Mustads Taffel-Grädd.
Tillhandahålles äfven på 5-kilos lädor.

Fru Sofia Larsson, Jönköping.
»ÖRTMIXTUR» för magsjukdom.
Har rönt exemplös framgång. Flera tu-
sen människor välsigna den. Rekommen-
deras af läkare och barnmorskor. 6 fl. på
en sats kosta 4: 40 pr sats. Sändes på järn-
väg mot efterkraf, på båtar endast då den
är förut betald. Uppgif den sort, som öns-
kas af de tre sorterna. Endast hel sats
sändes.
N:r 1. Hellösande för kronisk förstopp-
ning, magkatarr m. m.
N:r 2. Halflösande för magsyra, kolik,
galsten m. m.
N:r 3. Bindande för tarmkatarr, diarré
m. m. — Jönköping i januari 1899.
Rikstelefon.
Sofia Larsson, Östra Storgatan 63,
Jönköping.

**En första klassens
Tapisseriaffär**
med finfin kundkrets i en af södra Sveriges
större städter, finnes att på förmånliga
villkor få öfvertaga. Kurant lager. Affären
är i bästa flor. Erforderligt kapital ca
6000 kr. Svar till »Förmånlig affär», denna
tidnings exp. (S. T. A. 4728)

Julklapp!
Den som vill smycka sitt julbord med
någon tysk julklapp blir reelt och termt be-
tjänad i exportaffären.
GEORG F. G. KLEFE, Lübeck.

FRU HILDA ARNESEN behandlar här
»sjukdomar» medelst massage. Behand-
lingen verkar välgörande på hufvudet och
nervsystemet. Mottagning 10-2, 5-7. Te-
lefon Östern. 2124. Strandvägen 13, 2 tr. ö. g.

Originellaste Fantasimöbel
i fornordisk stil
för glödbörning el-
målning. Pris om-
lad kr. 25, stopp-
ning af soff- o. sto-
psitsar ökar 10: 50
Målad i hvitt och guld, stoppad 50 kr.
Målning i önskade kulörer verkställs.
Tidaholms Bruks Aktiebolag, Tidaholm
(Försäljning-mag 27 Beridaregatan 27, Sthlm)

NISSEN världsberömda
Bröstkarameller
Inr. varum. Inr. varum.
Försäljes hos alla välsorterade Specerihan-
dlande samt i parti hos
A.-B. Nissens Manufacturing
STOCKHOLM.

Nornans Familjymaskiner
äro öfverträffade genom sin tysta, lå-
gång samt vackra sömnad och utstyrelse.
Nornans Symaskins-verkstad,
Birger-Jarlsgatan 6, Stockholm.

Pappersmattor.
Starka, vackra gångmattor i olika fär-
or å 65 öre pr meter säljas från Krontorps Gä-
adr. Vermlands Björneborg.

Eleganta visitkort
å
Iduns Kungl. Hofboktryckeri
12 Stora Vattugatan 12.

Gurkor,
synnerligen delikata, af egen inläggning,
Th. O. Björklunds Söner
Regeringsgatan 20.

Husmodrar! Spara
är lösen för hvarje husmoder med en begränsad hushållspenning!
Huru göra en verkligt stor besparing? Jo, använden i Edra hushåll Pellerins Margarin, Göteborg, som är bäst, drygast och billigast!

H. G. Söderbergs
Import-Aktiebolag.

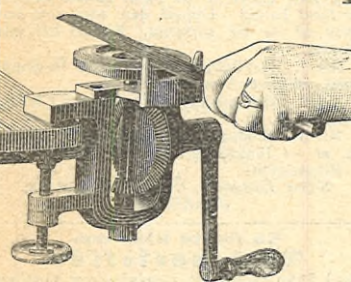
Antracit
Stenkol
Gokes
Varumärke.

Äkta Marie-Briquetter.

Kontor: Slussplan 63A.
(Räntmästarehuset)
Allm. Tel. 25 82 & 4 51.
Riks- 5 75.

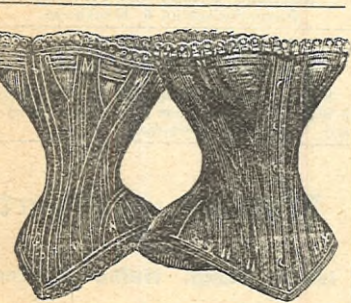
Slipmaskin för köket!

tt användas utan vatten. Pris 4 kr. Sänkes till landsorten mot efterkräf.
A. WIDSTRÖMS AKTIEBOLAG.
— Schéelegatan 3. — Stockholm.

Crème de Cholepalmine,
utmärkt hudmedel mot köld,
säljes i tuben à 30 öre och 1 krona
hos Herrar Speceri-, Färg- och Parfymhandlande m. h. samt å Apoteken.

Prima torr Björk-, Al-
o. Barrved samt An-
thracit, Kol o. Kokes
hos
J. O. OLAUSSON,
ROSLAGSGATAN,
midt för Tegnérsgatan.
Allm. Tel. 62 79.

Snörlifvet La Gracieuse.
Detta så mycket omtyckta och för äldre, torpenta personer rekommenderade snörlif, som förut endast har funnits hos Henric Labatt, finnes nu i stort lager hos undertecknad. Snörlifvet tillsändes, om lifvidden uppgifves.
Amanda Smedberg,
29 Drottninggatan 29.

Züricher-Sidentyger

till fabrikspriser franko och tullfritt
från 50 öre pr meter till kr. 20.

En praktisk och välkommen Julklapp är alltid en svart klädning. Köp en sådan i

MAGASIN NOIR,

3 Stora Vattugatan 3, 1 tr. upp,
ty där finnas svarta tyger från de enklaste till de mest eleganta.

Af Ylletyger framhållas:

6 mtr elegant Fantasiytg	9: 60	6 mtr fasonerad Mohair	9: —
6 » Frisé i alldeles nya mönster	12: —	6 » Armyre, mycket vackert	12: —
6 » engelsk Serges el. Cheviot	12: —	6 » genombrutna Tyg	12: —
6 » Damkläde	9: —	6 » Långrandigt	10: 50
6 » Thibet och Caschemire	7: 20	6 » Granit, blifver icke blankt	10: 50

Svarta Sidentyger

släta och fasonerade, från 1: 50 till 10: — pr mtr.

Presentkort till alla priser.

Profver portofritt till landsorten. — Lokalen öppen kl. 10-4.

GROSSE & BLACKWELL, LTD

LONDON.

Etablerad 1708. Hovleverantörer till H.M. Drottningen af England.

PICKLES, SÄSER, MARMELADER.

erhållas hos alla större specerihandlare inom riket.

AGRA MARGARINFABRIK,

STOCKHOLM,

levererar alltid kärnfärskt

Grädd-Margarin.

Svenska Julklappar

köpas bäst hos

OTTO GILLBERGS JULEXPOSITION,
36 Hamngatan, 1 tr. upp.

Plånböcker, Portmonnäer, Fotografifickor, Visithöcker, Skriftpöfjöljer, Kikare-fodral, Album m. m. i rikt urval och till billiga priser.

Köp alltid radiatorsmör!

Moderna Palettyger. — Moderna Promenaddräktstyger för Damer.

ERNST HEURLIN, Klädeshandlare, Norrbro.

Det bästa till sist!

FLORAS

starkt koncentrerade antiseptiska preparat

TIP-TOP

rekommenderas såsom varande det **allra förnämsta** till tändernas, munnens, svalgets och hudens vård.

Då den önskan uttalats, att jag skulle anställa jämförelse mellan ifrågavarande **munvatten** med de i vår handel förekommande starkaste sådana, så har jag prövat dessa på förmåga att i 5 proc. utspädning döda en af de mest seg-lifvade bakterierna. Vid lika förfarande har jag funnit att Vademecum, Gahnellit, koncentrerad Stomatol samt detta preparat ofta gifvit tämligen lika resultat, *ej så sällan har "Tip-Top" till och med visat sig öfverträffa det ena eller andra preparatet.*

På begäran får jag äfven tillägga, att "Tip-Top" bör lämpa sig särdeles väl till att vid hostsjukdomar, såsom tuberkulos, influensa och katarrer, desinficera näsduken och därigenom hindra smittas öfverförande.
Stockholm den 19 Dec. 1898.

E. Almquist, Professor i hygien.

"TIP-TOP"

är ett utmärkt medel mot *tandvärk, ekzem och halsåkommor.*

Se vidare de hvarje flaska åtföljande intygen.

Finnes öfver allt.

Tekniska Aktiebolaget FLORA, Gefle.

Rekvirera profver af våra nyheter i svarta, hvita & kulörta sidentyger. Gediget urval till bal-, sällskaps- och promenadtoiletter. Sändas direkt till privatpersoner meter- & styckevis.

E. Spinner & C:ie,

Zürich, Schweiz

förr J. Zürrens Sidenfabrik, äldsta Siden-etablissemåntet i Zürich, grundlagt 1825.

Nyttiga Julklappar!

Svart!
Svart!

Enastående stort urval af Modernaste Svarta helylle- och halvesidentyger. Nyheter hvarje vecka! Solida Varor! — Billigaste Priser!
F. W. CAMPANIUS,
43 Vesterlånggatan 43.
Affären etabl. 1868.

Befattningen

som

Epidemisjuksköterska

för Visnums provinsialläkaredistrikt af Vermlands län kungöres härmed ledig.

Sökande bör hafva fyllt 22 år, hafva god fräjd, vara frisk och äga tillräckliga kroppskrafter samt hafva tjänstgjort minst 6 månader å större sjukhus och minst 1 månad å större epidemisjukhus. Aflöning 500 kronor för år jämte 25 öre för hvarje tjänstgöringsdag samt fria tjänsteresor. Tjänsten tillsättes för 3 år, räknadt från 1 januari 1900, med 3 månaders ömsesidig uppsägning, och bör den, som till tjänsten blifver antagen, ställa sig till efterrättelse gällande instruktion.

Ansökan med intyg insändes före den 25 december 1899 till provinsialläkaren J. Billing, Värmlands Säby. (G. 92602)

EN UNG,

anspråkslös lärarinna önskas på nyåret till enkelt, bildadt hem på landet, att undervisa en 10-års flicka i vanliga svenska ämnen, språk och musik. Utörligt svar med åldersuppgift, betyg, fotografi och löneanspråk till »Ostra Södermanland», Iduns expedition. (976)

HOS TJÄNSTEMAN

i stad, enkling, finnes plats ledig nu genast, som Husföreståndarinna, för en ordningsam och ett hems skötande fullt hemmastadd person.

Reflekterande härå torde insända ansökan med betyg, fotografi, åldersuppgift samt löneanspråk under adress »Praktisk», Motala p. r. (981)

Sv. Panoptikon

Stockholm.

★ Största sevärdhet. ★

I ETT STÖRRE LANDTHUSHÅLL önskas en anspråkslös flicka som hjälp, kunnig i såväl *finare* som *enklare matlagning, syltning, bakning och glansstrykning*. Kunnighet i klädsömnad önskvärd. Svar med betyg och löneanspråk torde sändas till »Th. H.», Sunnemo, Värmland. (991)

Å NORRA Inackorderingsbyrån, Mäster Samuelsg. 62, Stockholm, finnes ett flertal platser för lärarinnor och hushållsbiträden med tillträde på nyåret (985)

PLATSSÖKANDE.

EN UNG DAM, 27 år, af bildad familj, resvan, talande franska och tyska, önskar medfölja äldre eller medelålders dam till utlandet som sällskap och hjälp emot fritt vivre och fria resor. Svar till »Resa 1900», Iduns Exp. (988)

EN I MATLAGNING, bakning, sömnad, E handarbeten m. m. verkligt kunnig, bildad, ordentlig, flicka söker plats. Svar »Idog», Iduns exp. f. v. b. (984)

UNDERVISNINGSVAN, utexaminerad lärarinna, äfven kunnig i främmande språk och musik, söker till nyåret plats i skola eller bättre familj. Svar torde sändas till »Val vitsordad», under adress S. Gumali Annonbyrå, Stockholm. (G. 92914)

EN 30-ÅRS FLICKA, kunnig i såväl enklare som finare matlagning och hvarjehanda inomhus förefallande göromål, önskar plats som hushållsiska, har förut innehaft dylik plats. Svar märkt »E. S.», Ramsberg p. r. (894)

EN UNG, BILDAD

infödd tyska önskar plats i familj omkring den 1 februari, för att undervisa i tyska språket och deltaga i hushållsgöromål. Löneanspråk 150 kronor och fri resa. Svar till Tyska, Frykerud. (988)

EN UNG småskollär. önskar mot fritt E vivre under vinterfer. (6 veck) plats i fam. för att hjälpa till i alla förekom göromål. Svar snarast möjligt under adr. »B. F.», Iduns exp., Stockholm. (989)

LÄRARINNA, van undervisa i alla ämnen, språk, musik, handarb., önskar plats. Godt sätt, glad, anspråkslös. Svar »Småländska 23 år», adress Iduns Exp. (990)

SOM HUSFÖRESTÅNDARINNA i enkelt hem eller som fruns hjälpredda, söker bättre, duglig, pålitlig, 28-års flicka plats, kunnig i matl. bak, söm m. m. samt villig deltaga i inom ett hem förekommande göromål. På lön göres ej större anspråk. Svar till »Genast», Svenljunga p. r. (993)

En ung flicka

önskar plats som kammarjungfru. Villig att resa. Kunnig i sömnad, talar engelska språket flytande, för öfrigt pålitlig och ordentlig. Svar till »Good Packer», Iduns Exp. f. v. b. (987)

PLATS MOT FRITT VIVRE, önskar en flicka i vänlig familj. Ar van vid hushållsgöromål och handarbete. Svar helst innan 24 dec. 99 till »Skånska», p. r. Helsingborg. (978)

INACKORDERING PÅ LANDET

kan erhållas i en vacker, skogrik trakt af Småland, 2 km. från post- och järnvägsstation (ej lungsikiga). Svar till »Officersfamilj», Smålandsposten, Växjö. (G. 92697)

!! OBS. !!

I stilla och godt hem med god omvårdnad och tillsyn, och där församlingens pastor är inackorderad, mottagas under mån. jan.—april 2 eller 3 flickor, som önska enskild undervisning för att sedan gemensamt med församlingens barn konfirmeras. Närmare underrättelser genom snart meddelande till »Undervisning», Ervalla p. r. (G. 82949)

INACKORDERING på landet önskas för en 19-års flicka i bildad familj där umgänge finnes. Svar till »Moderlig omvårdnad», Stockholm, Tidningskontoret, Kungsgatan 14. (986)

UNDER instundande Riksdag önskas hyra ett lyst, varmt, välbekänt och väl möblerat rum med egen ingång. Kan kaffe frukost erhållas vore det önskvärdt. Sva med prisuppgift m. m. till »Riksdagsman», Iduns Exp., Klara S. Kyrkogata 16. (992)